

Prenumerata:

Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4
Zap. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25,
miesięcznie kop. 75.

Za odosłanie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: koszt przesyłki pocztowej
podane są w nagłówku nume-
ru porannego.

Za granicą (z przesyłką jed-
norazową) miesięcznie rs. 1 k. 50
Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie *Kurjera* przyjmo-
waną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5; poranny w dni powsze-
dnie k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dzisiaj: Marii i Gorgonjusza Męcz.
Środa: Mikołaja Wyżn.
Czwartek: Prota Emiljana i Teodory.
Piątek: Walerego i Salezego M. M.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta
uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godz. 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 0 minut 32 w.
Zachód 0 47 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod War-
szawą stóp 1 cali 9.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 21.
Zachód 6 34
Długość dnia godzin 13 minut 20.
Ubyło 3 23.

Sobota: Mauryljana Bisk.
Niedziela: Podwyższenie św. Krzyża.
Poniedziałek: Nikodema Kap. M.
Wtorek: Cyprjana B. i Eufemji.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz
15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop., ka-
żdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden wy-
raz pierwszy raz 2 kop., każdy
następny raz 1 1/2 kop.

Ogłoszenia do *Kurjera War-*
sawskiego przyjmuje także Biuro
ogłoszeń Rajchmana i Frendlera
ulica Senatorska 18.

— W dniu wczorajszym, o godzinie 10-tej rano,
NAJJAŚNIEJSZY PAN wraz z NAJJAŚNIEJSZĄ
PANIĄ, JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIEL-
KIM KSIĘCIEM NASTĘPCĄ TRONU i JEGO CE-
SARSKĄ WYSOKOŚCIĄ W. KSIĘCIEM Jerzym
Aleksandrowiczem raczyli przybyć szczęśliwie do
Warszawy.

Z ICH CESARSKIMI MOŚCIAMI przybyli do
Warszawy ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI Wielecy
Książęta Włodzimierz Aleksandrowicz i Mikołaj Mi-
kołajewicz Starszy.

Przy spotkaniu NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA
małżonka Głównego Naczelnika Kraju w imieniu
dam warszawskich miała szczęście ofiarować NAJ-
JAŚNIEJSZEJ PANI wspaniałą bukiet, znaczniejsi
zaś obywatele miasta z p. o. prezydenta, generałem
lejtantem Starynkiewiczem na czele mieli szczę-
ście podać NAJJAŚNIEJSZYM PAŃSTWU chleb i
sól na wspaniałej tacy, wykonanej w stylu słowiań-
skim.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, raczywszy przyjąć chleb
i sól, wypowiedział te słowa: „Proszę podziękować
mieszkańcom Warszawy. Rad jestem, że się tu znaj-
duje”.

Następnie raczył NAJJAŚNIEJSZY PAN przyjąć
honorową wartę pułku litewskiego lejbgwardji.

Z dworca kolei żelaznej NAJJAŚNIEJSI PAŃ-
STWO wraz z dostojnymi Członkami Rodziny Cesar-
skiej raczyli udać się do warszawskiego prawosła-
wnego katedralnego Soboru.

W Soborze spotkał ICH CESARSKIE MOŚCI Ar-
cybiskup chełmski i warszawski Leonejusz, otoczony
duchowieństwem.

Po przemówieniu powitalnem Arcybiskupa odbyły
się dziękczynne modły, przyczem Arcybiskup miał
szczęście ofiarować NAJJAŚNIEJSZYM PAŃSTWU
oraz ICH CESARSKIM WYSOKOŚCIOM święte
obrazy.

Z Soboru NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO raczyli po-
jechać ulicami: Miodową, Senatorską, Krakowskim-
Przedmieściem i Nowym Światem aż do placu
Trzech Krzyży.

Tutaj raczyli NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO wy-
siąść z powozu i wejść do kościoła św. Aleksandra.
Spotkani przez duchowieństwo, NAJJAŚNIEJSI
PAŃSTWO ucałowali krzyż i udali się do Łazienek,
gdzie raczyli obrać sobie mieszkanie.

— Od p. Prezydenta miasta Warszawy otrzymu-
jemy co następuje:

Po wyjściu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA i NAJ-
JAŚNIEJSZEJ PANI z wagonu, p. o. prezydenta m.
Warszawy z deputacją tutejszych obywateli najpod-
danniej powitał ICH CESARSKIE MOŚCI chlebem i
sólą.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, Najmiłościwiej przyjąwszy
chleb i sól, raczył polecić generał-lejtantowi Sta-
rynkiewiczowi: oświadczyć mieszkańcom miasta War-
szawy podziękowanie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Deputację składali: ochmistrz Najwyższego Dworu
hr. Tomasz Zamoyski, ochmistrz Najwyższego Dworu
hr. Seweryn Uruski, koniuszy Najwyższego Dworu
Janusz Rostworowski, szambelan Najwyższego Dworu
hr. Stanisław Kossakowski, szambelan Naj-
wyższego Dworu Ludwik Górski, hr. August Potocki,
senator radca tajny Gudowski, prezes zarządu kolei
warszawsko-terespolskiej Stanisław Kronenberg, wła-
ściciel domu Feliks Sobański, dymisjonowany gene-
rał-lejtant Radoszkowski, bankier Józef Rawicz,
podstarszy zgromadzenia kupców Stanisław Brun,
dziedziczny obywatel honorowy Wsiewołod Istomin,
prezes zarządu gminy izraelskiej dr Ludwik Natan-
sohn i właściciel fabryki budowy machin Wilhelm
Rau.

Przegląd polityczny.

Japonja!... Zapewne państewko to, rozłożone na
wspach oceanu Spokojnego, nie należy do najcie-
kawszych dla nas przedmiotów politycznego studjum.
Ponieważ wszakże Japonja zamierza odegrać w spo-
rze francusko-chińskim rolę sprzymierzeńca Rzeczy-
pospolitej, ponieważ rozwój dalszy owego zatargu
musi wpłynąć ujemnie lub twórczo na politykę euro-
pejską Francji, ponieważ książę Bismark, obietnicą
poparcia francuskiej akcji kolonialnej—wbrew urosz-
czeniom i prawom zamorskim Anglii—usiłuje nie bez
skutku uspić ducha szowinizmu patriotycznego fran-
cuzów, którzy niedawno dostawali gorączki na samo
wspomnienie „prusaków”, ponieważ to zbliżenie się
Francji do Niemiec musi wywołać zmiany w ugru-
powaniu się interesów mocarstwowych Europy, po-
niważ zresztą, jak mówi przysłowie: „każda droga
prowadzi do Rzymu”, nie widzimy powodu, dlacze-
gobyśmy nie mieli żywiej zainteresować się sprawa-
mi — Japonji.

Otóż Japonja, korzystając z kłopotów chińskich,
postanowiła widocznie wyrównać stare rachunki z po-
tężnym swoim sąsiadem. Jak owo chłopię biblijne
z proą przed olbrzymem, staje mała Japonja przed
Chinami z żądaniem przyznania jej tych samych
przywilejów handlowych, jakich używają państwa
europejskie najbardziej uwzględnione, otwarcia dla
niej t. z. „portów traktatowych”, do których przystęp
wolny mają statki kupieckie Europy i Ameryki, a
wreszcie zwrotu archipelagu Loochoo. To ostatnie
żądanie o tyle jest niejasnem, że archipelag ów zna-
czony jest na mapach jako posiadłość japońska.
Przypuszczamy więc, że chodzi tu o pewne sprostowa-
nia i wymiany terytorjalne.

Z takim *dictum* wystąpił przeto japoński Dawid
przed chińskim Goljatem i mrugając zalotnie chytrem
okiem do Francji, tem czupurniej wywija szabelką.
Rachuby rządu japońskiego nie są zresztą czczymi
mrzonkami na wypadek, gdyby spór chińsko-fran-
cuski zaognił się rzeczywiście i gdyby dzisiejsza wo-
jenka zamieniła się w poważną kampanję. Podów-
czas Japonja, która w ostatnich lat dziesięciu zre-
formowała się wewnątrz na wzór europejski, u-
zbroiła i wyćwiczyła wojskowo, okazałaby się naj-
pożądalszym może sprzymierzeńcem Francji, jako

Z Nowej Aleksandrii do Kazimierza.

Notatka Kazimierza Kaszewskiego.

Odkąd, dzięki kolei żelaznej nadwiślańskiej, Nowa
Aleksandria (Puławy) wychyliły się z ukrycia,
i jako uroczyste zjawisko natury, podniesione sztuką,
zaczęły przyciągać ludność, ożywiać się i za-
budowywać, nie się tam tak dalece po pierwszych
objawach ruchu spekulacyjnego nie zmieniło.

Jak przed sześciu laty tak i dziś widzimy też sa-
me zajazdy i wille, też same porządki i nieporządki!
Ubyło tylko znacznie drzew w lesie majorackim, wy-
cinanych *anticipando*; ubyło kilka odwiecznych lip
w alei wiodącej do lasu, nie zastąpionych nowemi;
ubyło topoli zdobiących linję szosową; o przybytkach
nie ma co mówić, a jednak zdawałoby się, że corocz-
ny napływ w porze letniej gości, tyle pieniędzy zo-
stawiających na miejscu, powinien oznaczać się cią-
głym postępem w ekonomji i estetyce. Lecz jak we
wszystkich, tak i w tym razie wychodzi na jaw opie-
szczość i niezaradność nasza.

Letnich gości Nowej Aleksandrii (Puławom) do-
starcza głównie Warszawa, lublinianie bowiem mają
pod bokiem swój Sławinek, i dobrze czynią, że mu
nie pozwalają upadać, przeciwnie, podtrzymują go
ile mogą. Wreszcie Sławinek, równie jak Nałęczów,
jest miejscem leczniczym, Nowa Aleksandria (Puła-
wy) tylko rezydencją. Natura dała tej miejscowości
wszystko, co tylko służyć może do zdrowia i rozwe-

selenia duszy. Grunt wyniesiony, suchy i piaszczysty;
z jednej strony Wisła, z drugiej poblizki las, w sa-
mej osadzie mnóstwo drzew i ogrodów, chłoniących
niezdrowe wyziewy, od mieszkań ludzkich nieodłą-
czne. Tyle na rzecz higieny.

Czas i okoliczności zbogaciły osadę wszystkimi
niemal dogodnościami wielkiego miasta.

Dworzec kolejowy leży nieco zdaleko, bo przeszło
trzy wiorsty od środka, ale stanowić on może cel
przyjemnej przechadzki po szosie, wzdłuż pięknego
lasu z jednej strony, wzgórkowatych pól z drugiej,
i przed kilku laty był on takim celem—wówczas kie-
dy pociągi z Warszawy i Lublina przybywały tam
w porze dla mieszkańców dogodnej, to jest około go-
dźliny 6-ej wieczorem; udawano się tam zatem gro-
madnie dla zobaczenia ruchu, powitania znajomych
i t. p., teraz pociągi przybywają albo zawczasie,
albo zapóźno — i przez to dworzec przestał być tym
interesującym celem wycieczek.

Mieszkań usprzęconych jest zawsze dostatek, ale
nie sądzmy, iżby właściciele domostw wznosili i urzą-
dzali je gwoli gości warszawskich, żeby to były tak
zwane mieszkania letnie. Nowa-Aleksandria (Puła-
wy) pobudowały się w widokach uczniów instytutu
rolniczo-leśnego, stanowiących ludność, na której
spekulacja opiera swoją rachubę; że zaś uczniowie
rozjeżdżają się na wakacje, tej więc tylko okoliczno-
ści obcy zawdzięczają możność pomieszczenia się, i to
niedługo jak na dwa miesiące, dopóki kontyngens
mundurowy nie zacznie napływać, to jest do pierw-
szych dni września. Kto zatem pragnie przebyć ca-
łe lato na świeżem powietrzu: od czerwca do paź-

dziernika, niech na Nowo-Aleksandrię (Puławy) nie
liczy. Ponieważ dochód z dwumiesięcznego wynaj-
mu jest tylko dla właściciela domu dodatkiem, więc
nie stara się on o zapewnienie czasowemu lokatoro-
wi tych dogodności, bez jakich stały obęsboby się nie
mógł. Wynajmuje się mieszkania niby to z mebla-
mi, ale są to zaledwie sprzęty nieuniknione, i widzi-
my nieraz, jak przybywający, zwłaszcza z rodziną,
ciągną za sobą całe paki potrzeb domowych, co ze
względu na odległość jest i kłopotliwe, i kosztowne.
W pakach tych mieści się zwykłe pościel i przed-
mioty kuchenne: piękna mi konieczność!

Ha! pomimo całej świetności natury i postępu cy-
wilizacji, zawsze to coś przypomina definicję naszego
przyjaciela: *Halb Asien*. Jakto? Czyż to kto w Eu-
ropie wozi się z poduszkami, kołdrami, rądlami i t. p.
na letni pobyt? Czyż miejscowa spekulacja nie po-
winna tego wszystkiego we własnym interesie za-
pewnić? Gość przecież nie z rozkoszy prowadzi z so-
bą cały inwentarz; a nie może się bez tego trudu
obejść, jeżeli nie chce przeklinać rozkoszy swego le-
tniego pobytu. Gdyby ktoś z miejscowych urządził
jakiś godny zaufania *table d'hôte*, w cenie umiarko-
wanej, nikomu by do głowy nie przyszło kuchnię
prowadzić u siebie, co paraliżuje swobodę gospodyn.
Ale wobec miejscowych restauracji, rodziny, dbające
o zdrowie, muszą ponosić dużo kłopotu z żywieniem,
a nawet z praniem bielizny, bo i o to w Nowej-Ale-
ksandrii (Puławach) trudno.

Gdzie się zgromadzi naraz kilkadziesiąt rodzin,
czyli kilkaset osób, byłoby też rzeczą nader pożąda-
ną znaleźć jakieś miejsce wspólnej schadzki dla sma-

siła lądowa i morska, będąca na miejscu, zdolna do akcji doraźnej, podczas kiedy droga, którą przebywać muszą pulki francuskie, wysłane do Chin, trwa blisko dwa miesiące. Owo wystąpienie Japonii przyczyni się też zapewne do powstrzymania mandarynów pekińskich od śmiałego rzucenia się w awanturę wojenną. Temu w części przypisać wypada fakt, że pomimo pogroźek, pomimo chrzęstu zbroi, rząd chiński nie odważył się dotąd na formalne wypowiedzenie wojny, jakkolwiek honor wojskowy Chin sromotnie podeptanym został pod Fu-Czen przez admirała Courbetta.

Wprawdzie polityka niebieskiego państwa zawsze bywała kunktatorska, wprawdzie patryjotyzm nie należy do właściwości narodowych i dźwigni moralnych chińskiego społeczeństwa, wprawdzie olbrzymi ten gliniany kolos jest beztreściwą formą w porównaniu z ustrojem państw dzisiejszych, wprawdzie pierwsze już zetknięcie się militarne Chin z Francją przekonać je było powinno o nieporównanej niższości wojskowej organizacji, pomimo tego wszakże wypada uznać, że przyszła chwila, w której dumny Tsung-Li-Jamen powinien wyrzec decydujące słowo i albo przeprosić rzeczpospolitą za złamanie traktatu tientsińskiego i nie narażać nadal miast i portów swoich na mordercze pociski admirała Courbetta, albo położyć koniec upokarzającemu widowisku deptania grzbietów chińskich nogą francuską, powiedzieć: *voque la galère!* i przyjąć wojnę na los szczęścia.

W obecnym stanie rzeczy każdy dzień przynosi Chinom sromoty. A wtajemniczone w zamiary rządu pisma francuskie nie roszą im wspaniałomyślnej pobłażliwości ze strony rzeczpospolitej. *Paris*, polemizując z nieszczere mi radami *Times*ów zapewnia, że na zniszczeniu fortyfikacji Kantonu i na zajęciu kopali w Ke-Lung Francja nie poprzestanie, że akcja, która rozpoczęła się chlubnie dla francuskiego oręza pod Fu-Czen, rozwijać się będzie coraz szerzej, aż ospali mandarynowie pekińscy przelekną się narazie własnej odpowiedzialności i zatrwożą się o własne bezpieczeństwo. Francja domaga się dwóch tylko rzeczy: nieomylnych rekojmi spokojnego posiadania Tonkinu i zwrotu jej kosztów, jakie poniosła dzięki Chinom. Ażeby zdobyć te rekojmi i te miliony, rzeczpospolita poświęci wszystko, pomimo niewygód, jakie powoduje kampanja w okolicach tak odległych, w warunkach dla ustroju armji francuskiej tak rujnujących. Warunki te udogodnić, może poczęści Japonja, której żołnierz, wychowany w tym samym klimacie i w tych samych tradycjach wojskowej organizacji, może zastąpić republikańskiego kolegę.

Dlatego nie należy lekceważyć dalekiego japończyka... Są rzeczy na oko bliższe, a przecież od nas częstokroć dalsze niż — Japonja...

Br. Z.

Kampanja anticholeryczna.

Paryż 2-go września.

Od czasu moich pierwszych pogadanek o cholerycznej zmianie pewne zmiany tak w stanie epidemji, jak i w pojęciach panujących, które także mają swoje epidemie.

czynku po przechadzce, dla pogawędki i lekkiego posiłku. Od kilku lat wszyscy letnicy głośno wyrażają aspiracje o taką salę, czy choćby namiot, w którymby można zasiąść w cieniu przy szklance mleka lub kawy, swobodnie i niezależnie — a mnóstwo ogrodów dalszych i bliższych daje ku temu łatwą sposobność — potrzeba tylko niewielkiego nakładu i nieco dobrej chęci. Gdzieindziej, zagranicą, jużby dawno istniał taki punkt; u nas zapewne skończy się na aspiracjach i nigdy podobno gość po za domem nie znajdzie spoczynku i posiłku, jak tylko w dusznej izbie tak zwanej eukierni, wśród much i nudy.

Istnieje nad to wszystko brak innej natury, bardziej uderzający, dotkliwy nie tylko dla gości lecz i dla rzeszkańców starych.

Nowa Aleksandrja (Puławy) od ostatniego podziału administracyjnego stała się grodem powiatowym i posiadając wszystko, co do rezydencji powiatowej należy, prócz... kościoła. A raczej kościół, właściwie kaplica, istnieje, tylko brak jej stałego księdza. Kaplica ta, stylem zupełnie przypominająca kościół św. Aleksandra w Warszawie, przez tegoż samego architekta (Aignera) budowana, pierwotnie przeznaczoną była tylko dla puławskiego dworu, gdyż parafia znajduje się we wsi Włostowicach, o trzy wiorsty odległej. Ta ulga w spełnianiu służby bożej była odąd wielce cenioną i wystarczała, kiedy Nowa Aleksandrja (Puławy), jako miasto nie znaczący nie, ale wszystko stanowił pałac, zamieniony później na dziewięć instytucji wychowawczych, który także miał osobną dla siebie kaplicę z kapłanem stałym. Teraz, za instytutu rolniczo-leśnego, kaplica pałacowa została zniesioną, a jej aparaty i sprzęty,

Kiedym opuszczał Paryż, panowała jeszcze bezwzględnie mikrobomanja — mikroby zwierzały się drowi Kochowi po cichu, a Koch głośno obwieszczał całemu światu, co myśla i gdzie iść zamierzają...

Naraz zawiął mistral zdrowego rozsądku i wszystko odwróciło się. Zaczęto wątpić o wszechmocy Baccilusa - Przecinka i jego wroga Kwasu Karbolenego, a natomiast poczęły się odzywać głosy — którym znaczenia odmówić niepodobna — dowodzące, że zanim się skaże na śmierć winowajcę, dobrzeby było najprzód wiedzieć dwie rzeczy: 1) Czy istnieje? a 2) czy można go schwytać? Wyrok zaoczny niepotrzebnie tylko kosztów by przysporzył.

Wbrew zwyczajowi, hasło otrzeźwiająca dała akademja medyczna wyznaniem swej niewiedomości w obu tych kwestiach.

Jak już czytelnikom wiadomo, wskutek uchwały tego uczonego ciała z dnia 15-go lipca, dezynfekcje podróżnych i bagażów zostały zniesione. Zarażeni mikroby zaczęli swobodnie krążyć po całej Francji. I cóż? Zapewne cholera wzmogła się? Nie... osłabła. Osłabła tak dalece, że najchętniej si poczęli wracać do Tulonu i Marsylii. Wtedy telegramy doniosły o powiększeniu się śmiertelności — między wracającymi.

W Paryżu dnia 20-go lipca były jeszcze 2 wypadki śmierci; nazajutrz wyszedł reskrypt ministerjalny, zastępujący dezynfekcję prostym nadzorem lekarskim — cholera ustąpiła. Dopiero w tych dniach był znów jeden wypadek „niepewny”. Jak widzimy skuteczność dezynfekcji była także niepewną.

W Aix zniesiono dezynfekcję 8-go sierpnia: w tygodniu poprzedzającym tę datę było 16 wypadków śmierci, w tygodniu następnym 12.

Najsurowsza dezynfekcja, połączona z kwarantanną, zaprowadzona była na granicy włoskiej od początku epidemji — a nadto w całych Włoszech urządzono kordony sanitarne naokoło każdej miejscowości, w której ukazał się wypadek cholery.

Zaraza, jak wiadomo, przeszła do Włoch i krzewi się.

Od granicy szwajcarskiej nie było kordonu, i — dotychczas przynajmniej — nie ma cholery w Szwajcarii!

Warto zastanowić się nad tą kwestją.

Kordony sanitarne zatrzymują podróżnych w tym celu, ażeby zatrzymać zarazę. Kontagioniści rozumują tak: zarazek jest w człowieku i w jego rzeczach; zatrzymamy człowieka i rzeczy, zniszczymy zarazek — a wtedy będziemy mogli puścić ich swobodnie, bez obawy złych następstw dla kraju. Formalnie rzecz biorąc rozumowanie to jest słuszne i proste... jak obręcz. Jeśli zaraza jest, to jest; jeśli ją zniszczymy, to nie będzie. Chodzi tylko o to, czy zniszczymy?

Według teorii mikrobów, baccillus-przecinek nie znajduje się wcale w człowieku zdrowym, zatem zatrzymywanie zdrowych razem z chorymi może tylko ułatwić przejście mikroba z drugich na pierwszych. U chorych baccillus nie znajduje się ani na skórze, ani w płucach, ani nawet w żołądku, tylko jedynie i wyłącznie w kiszki. Zatem chcąc zniszczyć zarazek u chorych, lub podejrzanych o chorobę, trzeba by im *dezinfekcjonować kiszki*. Taką profilaksję i terapię określił prof. Jaccoud w tych słowach:

przeniesione częścią na parafję, częścią do kaplicy miejskiej, przepchnięły tę ostatnią, zamiast ozdobić. Tym sposobem Nowa Aleksandrja (Puławy) rosnąc w ludność miejską stała, obok ludności instytutowej, złożonej przeważnie z uczniów katolików, poprzestawać muszą na jednym tylko szczupłym przybytku bożym, i to bez stałego kapłana. Jest to zapewne rzecz dziwna i, jak na gród powiatowy, wcale nie normalna. Wprawdzie proboszcz włostowiecki, mający wikarego, obowiązany jest obsługiwać i tę filję puławską, na co zapisem przyznany był pewien fundusz, ale obowiązek ten dotyczy tylko pewnych dni w roku, kiedy przecież nowy charakter Nowej Aleksandrji (Puław) wymagałby nie tylko stałego księdza, ale i kompletnej instytucji parafjalnej, i jedyny to zapewne przykład, ażeby miasto powiatowe musiało ze swoimi potrzebami parafjalnymi udawać się na odległą wieś. Ten brak daje się naturalnie uczuć i gościom letnim, takim zwłaszcza, dla których praktyka religijna stanowi jedną z ważnych potrzeb duszy...

Wreszcie Nowa-Aleksandrja (Puławy) stanowią jedną z najmiłszych siedzib letnich. Okolica obfituje we wszystkie wdzięki, na jakie natura kraju naszego zdobyć się może. Nowa-Aleksandrja (Puławy) właściwie rozciągają się na obszernej równinie wzdłuż Wisły, która najpiękniej przedstawia się właśnie z tarasu przedkościelnego, wraz z przeciwniegiem wybrzeżem, zwanem Górą puławską, kiedy wznosi się świątynia, panująca nad okolicą, a nieopodal wytworny pałacyk dworski, dziś już nieco zasłonięty rozrósłymi drzewami. Wybrzeże sandomierskie, najeżone zarodkami, niewymownie wesóło i ożywiający przed-

„mierzy się w mikroba, a zabija się pacjenta”... To też w Marsylii, gdzie na wiarę dra Kocha ten genialny system zaczęto stosować po szpitalach, chorzy i zdrowi bronili się od lekarzy rewolwerami, utrzymując, że wolą umierać wprost, niż leczyć się...

W tym przedmiocie pisał dr Bordier dnia 21-go lipca:

„Dobrze się stało, że poradono się Akademji medycznej urzędownie, i że mogła ona swoją powagą położyć nareszcie koniec temu obłędowi dezynfekcyjnemu, który od piętnastu dni opanował naród najsceptyczniejszy pod słońcem. Wmówiono w niego, że trochę roztworu fenilowego, rozlanego w powozie lub w mieszkaniu, niszczy zarodki cholery, i oto zabrano się do oblewania wszystkiego i wszystkich. W jaki sposób może działać tych kilka kropel kwasu karbolowego, pary chloru i wszystkie w ogóle środki dezynfekcyjne? Są to substancje trujące, których cząsteczki spotykając mikroby, trują je i zabijają. Ale wystarczy, żeby jeden mikrob ocalał, a cała robota na nie! Pytam się zaś, jakim sposobem podróżny, przybywający z Marsylii lub Tulonu i którego dezynfekcjonują, zatrzymując go w sali napełnionej gazami, może uwierzyć, że wszystkiemi mikroby, tkwiącymi w jego najgłębszych częściach ubrania, zostaną zatrute? W dodatku, gazy te nie są niewinne; jeżeli bowiem nie zabijają mikrobów, to natomiast atakują błony płucne, a nie tak nie usposabia do hemoptyzji i wydzielin płucnych jak gazy azotowe, chlorowe lub siarkowe. *Widziałem osoby plujące krwią po tych wdychaniach*. Środki te są więc uciążliwe, bezpożyteczne odnośnie do epidemji, a zdolne wywołać u wielkiej liczby podróżnych przypadłości poważnej natury. Znam tylko jeden sposób dezynfekcji podróżnych, a mianowicie: umieszczenie ich w kąpielni nie mniej jak 80°. Co prawda, wówczas jeśli „robak zdechnie, to i podróżnego djabli wezmą.” (*Le National*).

Do tych uwag dra Bordier, potwierdzających to, co pisał dawniej, przybyły jeszcze nowe fakty:

Na jednym z ostatnich posiedzeń Towarzystwa biologicznego, drowie Gréhaut i Guingnard przypomnieli spostrzeżenia zrobione przed kilku laty... Robotnik, oddychający parami azotowymi, wydzielającymi się z izby ołowianej, uczuł ściskanie w piersiach, i w kilka godzin umarł. Lekarze ci stwierdzili ten fakt doświadczeniem na zwierzętach, które po kilkakrotnym wdechnięciu par azotowych, okazywały mniej lub więcej silne symptomy zatrucia.

Podczas dyskusji dr Rabuteau dodał, że zatrucia takie dają objawy najbardziej zbliżone do cholery. Opiera się w tym względzie przedewszystkiem na własnym doświadczeniu, po przypadkowym wdechnięciu par azotowych przy otrzymywaniu azotanu amylu. U zwierząt widział także *sinienie, oziębienie i ciężkie zmiany krwi*.

Zatem objawy, zbliżone do cholerycznych, mogą być wywołane przez dezynfekcję, czyli — jak o tem pisałem w pierwszych pogadankach — dezynfekcja osób wykonywana łagodnie, nie ma sensu; wykonywana sumiennie, jest szkodliwa.

Dezynfekcja bagażów, także już potępiona przez Akademię, jest całkiem śmieszna, nawet ze stanowiska teorii mikrobów. Mikrob bowiem „choleryczny” nie znajduje się na towarach suchych; na mokrych mógł-

stawia widok, zwłaszcza gdy na Wiśle uwijają się łodzie i promy, zastępujące most stały. Ten też taras, to brylant w pierścieniu puławskim; ozdobiony szeregiem starych lip i dębów, sąsiadujący z ogrodami owocowymi, spadającymi ku brzegowi Wisły, stanowi on rozkoszną przechadzkę, miejsce spoczynku najpożądanejsze. Oby tylko miasto nie korzystało z jedynego dotąd przykładu wandalizmu i nie dozwoliło dalej uszczuplać tego ślicznego ustronia przez zabudowywanie. Odjęcie wszystkim tego wspaniałego widoku, jaki się tam rozwija, na korzyść jednego, byłoby wydarciem oka miejscowości!

Rozumie się, że największą chlubę Nowej-Aleksandrji (Puław) stanowił zawsze ich park, wraz z pałacem i budynkami stojącymi wewnątrz, które zajmują nawet osobną kartę w dziejach naszej sztuki. Wszystko to razem wzięte i gustem, i wspaniałością równa się rezydencjom królewskim. Park, poczynający się na najwyższym poziomie gruntu, stopniowo zniżając się, że jego ostatnie drzewa kładą się aż w odnodze Wisły. Otacza on długim promieniem pałac, wyzieraający środkiem budowli na lukę, odsłaniającą pyszny widok na tak zwaną Kępcę, do niedawna pełną dzikich zarośli, olbrzymich „sokor” (topoli nadwiślańskich), które obecnie znikają pod siekierą, ustępując miejsca zasiewom. Park, strojny różnorodnymi drzewami, poprzerzynany ścieżkami na wszystkie strony, co do rozległości, nie ma w kraju równego sobie i nasz ogród Saski mógłby w nim tańczyć; jedne Frascati ze swoją pochyłością dają o nim przybliżone wyobrażenie.

Za dawnych czasów, kiedy park ów stanowił pieszczotę i dumę właściciela, musiało to być coś czarno-

by się znajdować według Kocha, ale go jeszcze nie znaleziono, a gdyby go i znaleziono, to okadzania takie, jakie są możliwe bez popsucia towarów, nie mogłyby go zniszczyć. Jeżeli y zaś go zniszczyły, to miałyby to taki sam wpływ na ogólną liczbę mikro- bów i na stan epidemii, jak narysowanie węglem krzyża na sadzach w kominie.

Nareszcie, jeśli wbrew zdaniu dra Kocha mikro- b choleryczny ma spory, czyli zarodniki, albo jeśli, także wbrew jego zdaniu, może w formie suchego, ale zdol- nego jeszcze do życia proszku przenosić się przez po- wietrze, to w takim razie dezynfekcje i kwarantanny są o tyle jeszcze niedorzeczniejsze, o ile jest na świe- cie więcej powietrza niż ludzi i bagażów.

Tak więc w najlepszym razie ze stanowiska zara- zy materialnej najściślejsza kwarantanna, połączona z dezynfekcją, będzie jeszcze tylko bardzo dziurawym przetakiem, umieszczonym w poprzek rzeki celem zatrzymania wody.

Nareszcie ze stanowiska zarazy nerwowej konse- kwencje mogą być podwójne. Z jednej strony po- dróżni w kwarantannie mają czas ochłonąć z przera- żenia, które ich wypędziło z miejsc rodzinnych, z drugiej zaś ci, na których beneficj kordon jest zaprowadzony, jeśli wierzą w jego ścisłość, mogą się także uspokoić. Ale gdy przerażenie jest wielkie, zaraza krzewi się telegraficznie, ci zaś, których skupiono razem, patrząc na umierających, mogą sami dostać choroby. I wtedy, jak słusznie zauważył dr. Brouardel, kordon sanitarny staje się głównym ogniskiem złego, tak, że zwa- żywszy jedno i drugie bezpieczniej jest nie urządzać kordonów. Do śmieszności zaś dochodzi ta instytu- cja tam, gdzie—jak to obecnie ma miejsce na granicy francusko-włoskiej—zaprowadzają ją sobie dwa pań- stwa już dotknięte zarazą i to mniej więcej w jednej mierze! Wówczas kordon służy do skupiania i utrwa- lania zarazy, podczas gdy bez niego mogłaby się roz- prościć i osłabnąć.

Ze stanowiska więc zarazy nerwowej, kordon mo- że być pożyteczny tylko tam, gdzie możliwym jest za- trzymanie i odosobnienie małej liczby chorych, i gdzie z drugiej strony nie ma jeszcze zarazy. Jest to mo- żliwym w wioskach i osadach osamotnionych — ale nie na granicy krajów. W ogóle zaś zatrzymywanie ludzi zdrowych może tylko sprzyjać chorobie. Czło- wiek niewieziony, bezczynny, rzucony w warunki, do których nie przywykł, zmuszony bezustannie tylko myśleć o tem, czy czasem nie jest zarażony, patrząc wreszcie na chorych lub wywożonych, a z takiemi wrażeniami nie oswojony, musi być bardzo silny, zdrowy i niewrażliwy, ażeby nie zapadł na żołądek; a gdy w atmosferze nieznanej przyczyny uspasabiają- ce panują, gdy nadto przeszkadzają mu oddychać normalnie, drażniąc błony śluzowe dezynfekcją, może bardzo łatwo rozchorować się na dobre. Gdyby zaś zaraza materialna istniała, to w kordonach sanitarnych podczas kwarantanny, wobec bezowocności środków dezynfekcyjnych, gdy jeden zachoruje, wszy- scy powinni chorować. Na szczęście, zaraza mate- rialna w cholery jest tylko przesadą.

Gdyby nie była przesadą, to w miastach, gdzie panuje cholera, przedewszystkiem nie należałoby do- puszczać lekarzy do chorych. Lekarze bowiem, cho- dząc od chorego do chorego, od domu do domu, naj- więcej przyczyniliby się do rozkrzewiania epidemii. Albo też należałoby, aby każdy lekarz po każdej wizycie poddawał się kąpieli w temperaturze około 100°...

dziejskiego, naksztalt fantastycznych ogrodów Armidy ze swą Sybillą i domkiem gotyckim, z przybytkiem Flory (oranżerji) i pagodą chińską, z mostem pie- kielnym i mnóstwem rozrzuconych tu i owdzie figur rzeźbiarskich, napisów pamiątkowych i okoliczno- ściowych, ze sztucznymi grotami kamiennymi, z dom- kiem pustelniczym, utopionym w zaroślach u samego podnóża.

Dzisiaj granice parku zostały te same, część zabyt- ków trzyma się jeszcze, część znikła, i park wygła- da jak świątynia, z której ustąpiło ożywiające ją bóstwo. Domek gotycki stoi ogolony, Sybilla o- pustoszona, z domku pustelnika pozostała kupa gru- zów i część komina, przy pagodzie runął trzywiko- wy kasztan, pozostawiwszy część pnia, przy którym jeszcze dwanaście osób wygodnie zasiąść może do- koła. Ale pozostały potężne hufce drzew, nie oglą- dające się na zmiany losów, pozostały kryjące się w ich cieniu słowiki, które poprostu zalewają swym śpiewem powierzchnię Nowej Aleksandrji (Puław); cieszmy się więc tem co pozostało i starajmy się jako tako zachować, o ile zależy to od nas...

W jednej części parku znajduje się instytutowy ogród botaniczny, ze względu i na swój układ nau- kowy, i na gustowność, godny bliższego poznania, i prof. Berdau może pochwalić się swem dziełem; w innej części, podzielonej mostem, zarzuconym nad tak zwaną Głęboką Drogą, chwali się swemi wybor- nemi owocami sad, rozległości mniej więcej naszego ogrodu Krasińskich, z pod tego zaś sadu spuszcza- się inna jeszcze przyległość parku, zwana Żulinka-

Jest to proste, ale nie każdemu wchodzi do głowy! Logika sporadyczna niektórych kół naukowych nie wystarcza do przyjęcia tej konsekwencji...

Ale są jeszcze ludzie konsekwentni...

Na obecnym kongresie lekarskim w Hadze dr Tienhove, naczelny lekarz głównego szpitala w tem mieście oświadczył, że na wypadek cholery nie tylko przygotowano szpital izolowany bezwzględnie i za- patrzonny we wszystko na parę miesięcy, ale nadto dla wstrzymania zarazy postanowiono, ażeby le- karz zamknął się z pierwszym chorym i nie opuszczał go dopóty, dopóki go nie wyleczy, albo nie spali na popiół!

Dr Tienhove sam ma być tą pierwszą ofiarą kon- tagjonistycznej ścisłości...

Jak wspominałem, jest to postanowienie, ze stano- wiska teorii zarazy materialnej, logiczne—zachodzi tylko pytanie, co będzie, jeśli wszystkich lekarzy jest, dajmy na to 50-ku, a naraz zachoruje na cholere 100 osób?...

Tak tedy przedstawia się kwestja kordonów ze stanowiska teorii. Zobaczmy teraz, co o nich mówią fakta.

„Za czasów ostatniej epidemii egipskiej kwaran- tanny Marsylji, Trjestu, Genuy i Wenecji okazały się bezpożytecznymi, nie zatrzymały bowiem żadne- go wypadku cholerycznego. Kwarantanny Neapolu i Beyrutu zatrzymały kilka wypadków, ale te nie za- raziły nikogo w szpitalu, nie ma więc racji przypusz- czać, że byłyby zaraźliwsze wewnątrz szpitala” (dr Dutrieux-Bey *Le choléra dans la basse-Egypte*).

„Podczas wielu lat (1869 — 1872) byliśmy wy- stawieni we Francji na bezpośrednie stosunki z o- gniskami cholery w Rosjinad morzem Bałtykiem, i— mimo przepowiedni ludzi najbardziej kompetentnych —nie mieliśmy żadnych wypadków aż do r. 1873-go.” (Dr Colin—*Traité des maladies épidémiques*).

Już w r. 1866-ym pisał dr Curalas: „Czyż emigra- cje, które na tak wielką skalę powtarzają się w ka- żdej epidemii, nie powinny wystarczyć do otworze- nia oczu na światło? Gdy 20,000 tulończyków, 100,000 marsylezyków i może ze 20,000 paryżan u- cieka z miast swoich, nie roznosząc jednak zarazku cholerycznego, którym powinni być przesiąknięci, mamy przyjmować, jedynie na podstawie kilku fa- któw odosobnionych, niejasnych lub niedostatecznie skontrolowanych, że cholera mogła być przeniesiona z miejsca zakażonego w zdrowe, niezależnie od wpły- wu cholerycznego, przez podróżnego, żołnierza, tru- pa albo paczkę bielizny? To niepodobna!”

Curalas przeczył w ogóle zaraźliwości cholery, zapominając jednak, tak jak wszyscy zresztą leka- rze, o zarazie nerwowej. Ale uwaga jego co do emi- grantów jest słuszną. Tak np. jeżeli gdzie, to w o- statniej epidemii zdawałoby się, że krzewienie się cholery na małej przestrzeni dokoła Tulonu i Mar- sylji dowodzi niewątpliwie zalewania choroby przez niekajających. Tymczasem ile razy chodzi o wykrycie importacji, tyle razy trudno ją wykazać. Miasteczko Arles leży tak blisko Marsylji, że gdy w niem wy- buchła cholera, każdemu wydawało się oczywiście, że ją przeniesiono z Marsylji. Tymczasem nie ma na to dowodu.

Dr de Maurans, redaktor *Semaine médicale*, sta- nowczy kontagjonista, nie wierzący, aby cholera „azjatycka” mogła powstać inaczej jak przez zaraże- nie, pojechał umyślnie do Arles zbadać, kto ją przy- niósł.

mi (właściwie Zolinki), śliczny zakątek, ze śladami szwajcarskiego szaletu, dziś zupełnie opuszczony i przedstawiający się w kształcie kniei.

Kto się pierwszy raz dostanie w odmet tych zielo- nych baldachimów i namiotów, w te ścieżki, wiodące do rozmaitych niespodzianek natury i sztuki, nie dziw, że doznaje pewnego rozkosznego odurzenia i radby się w ten sposób upajać codziennie. Kto zaś chce osiągnąć główny cel willegiatury, to jest oży- wić krew zastygłą w mieście, ten unika tych ustroni- zych cieniowych, a przez opuszczenie nieco zawilgoco- nych, jakie przedstawia park, lecz, używszy kąpieli wiślanej w bardzo przyzwoitej łaźience, kroczy do pobliskiego lasu, między sosny i dęby, a droga tam łatwa, bo ciągnąca się wśród alei lip czterorzędnych, i od środka miasta nie trwa dłużej nad kwadrans miarowego kroku. Zwykle też to miejsce pobytu, wycieczek i rozrywek gości. Tu najczęściej spoty- kamy w różnych porach oddziały, ciągnące z różne- mi przyborami: książki, koszyczki, piłki, robótki wskazują, co kto lubi i co jest na dobie. Towarzy- skość warszawska nie ustaje ani na chwilę; wszyscy się tu mniej więcej znają, i tak jak w piosnce na- szego ukochanego lirnika: „ten temu brat, ten temu swat”, wszyscy kochają się z sobą tak, że dwa mie- siące puławskie, przy sprzyjającej zwłaszcza pogod- dzie, przemijają jak miły sen...

Na pochwale Puław dodać trzeba, że niezmiernie ułatwiają tam życie urządzenia administracyjne, czę- ścią współczesne, częścią z dawnych czasów pozosta- łe. Oprócz kolei żelaznej i telegrafu, jest poczta co-

Otóż pisze on w tym przedmowie:

„Informacje, jakie zebrałem odnośnie do pierw- szych wypadków cholery (a wszystkie były śmier- telne), niewiele mnie w tym względzie pouczyły. Zaden ze zmarłych nie opuszczał Arles ani też nie przyjmował u siebie chorych, przybyłych z Marsylji lub Tulonu.” Robi więc przypuszczenie, że zaraza musiała być przeniesioną przez emigrantów zdra- wych, którzy nie zatrzymując się, przejechali tylko przez dworzec (!). (*Sem. méd.* z 24-go lipca.) Podo- bnież co do początku cholery w Saint-Germain, ma- lej wiosce o 500 mieszkańców, położonej między Vogue i Lavilledieu: „Większość lekarzy sądzi, że epidemja tamtejsza pochodzi raczej z wysychania i psucia się wody miejscowych studzien, aniżeli z prze- niesienia od strony Tulonu lub Marsylji.” (*Temps* z 12-go sierpnia.)

Puits-de-Bou jest wioską jeszcze mniejszą, bo li- cząca tylko 150-ku mieszkańców, łatwo więc było ze- brać dane co do początku epidemji.

„Złożona w tym celu ankietka wykazała, że chole- ra nie była przyniesioną, lecz powstała na miejscu, z przyczyn czysto miejscowych. Wioska sama jest całkiem odosobnioną; od początku epidemji nikt do niej nie przyjechał ani z Tulonu, ani z Marsylji. Wszyscy lekarze, którzy zwiedzili Puits-de-Bou, są tego zdania. Dodaje, że mimo swojego położenia, pozornie zdrowego, wioska ta często była nawiedzana przez zarazę. W r. b. wybuchła bardzo gwałto- wnie, i większa część wypadków należała do pioru- nujących. Dotknięte były głównie kobiety, które pozostawały w domu, podczas kiedy mężczyźni zaję- ci byli żniwami w polu. Przypuszczają, że najbliższą przyczyną zarazy była zła woda. Zaraz też z pole- cenia mera zamknięto dwie studnie, w których woda okazała się zepsutą.” (*Temps* z 19-go sierpnia.)

Przypuszczenie to może być słuszne, ale z samej wody choroba nie byłaby wybuchła tak gwałtownie, gdyby się nie przyłączyło do niej osłabienie nerwo- we i wpływ imaginaacji z powodu bliskości cholery.

(Dokończenie nastąpi.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Pet. wied.* dowiadują się, iż nowy statut uni- wersytecki otrzymał już sankcję ostateczną.

— *Now. wr.* donosi, iż ministerjum oświaty wy- dało polecenie, ażeby zwierzchność zakładów nauko- wych średnich dostarczała zarządom okręgów nau- kowych informacji o uczniach, kończących nauki ze szczególnem odznaczeniem, okręgi zaś naukowe ma- ją dostarczać takichże informacji o studentach koń- czących uniwersytety—ministerjum oświaty.

— Ministerjum sprawiedliwości wysyła za grani- cę delegację dla zbadania instytucji hipotecznych; delegacja ta opracuje następnie projekt hipote- ki dla Cesarstwa.

— Według obliczeń ministerjum skarbu, ogólna ilość produkowanego w Cesarstwie i Królestwie spi- rytusu wynosi 1,650,000,000 stopni rocznie; z tego o- koło 230 milionów stopni należy do gorzelnii dro- bnych.

— Donoszą nam, iż na ogólnem zebraniu departa- mentów izby sądowej warszawskiej zapadła uchwa- ła, mocą której t. zw. wnioski hipoteczne, czyli żąda- nia jednostronne, w księgach hipotecznych ujawnio-

dzienna, która warszawskie pisma poranne wydaje. tego samego dnia wieczorem, jest pomoc lekarska w osobie kilku lekarzy, apteka i szpital. Wszystko to nadaje Puławom przewagę nad wielu miejscami letniego pobytu, tu bowiem mieszkaniem znajduje obok natury malowniczej i zdrowej, wszelkie niemal dogodności wielkiego miasta.

Spuszczając się drogą wyciętą w górę, na której stoi park (drogą Głęboką), dostajemy się na dzielni- cę puławską, zwaną Mokradki. Jest to dolina, z je- dnej strony zamknięta zatoką Wisły, z drugiej łań- cuchem ciągnących się nierówno i nieprzerwanie wzgórków, częścią obsianych, częścią zarosłych krze- winą. Widok tej doliny, po wyjściu z ciemnego i wilgotnego wąwozu, gdzie zdawało się, że świat pię- knych widziadeł ustaje, wprawia człowieka w isto- tny zachwyt. Po ciemnicy uderza naraz ocean wiel- kiego światła, padającego na rozległe przestrzenie krzyżujących się dróg, alei, równin, spadków, do- mostw rozmaitego kształtu i rozmiarów, a w miarę postępu widok ten bardziej się jeszcze urozmaica i rozwesela zwierciadłem rzeki, migającym co chwila od wschodu. Jakież to skarby piękności ukrył się pod stopami parku! tak, że z wyżyn dzielnic górnej niktby się go nie domyślił, a nieświadomy podróży mógłby i odjechać z Nowej Aleksandrji (Puław) pewny, że nie tam już nie ma prócz tego, co zobaczył pomiędzy dworcem kolei a przewozem na Wiśle...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

ne, mogą sporządzać zarówno ajenci, jak i sekretarze wydziałów hipotecznych.

= Wskutek znacznego powiększenia kapitału obrotowego w lombardzie warszawskim, a tem samem powiększenia godzin pracy urzędników, którzy obecnie obowiązani są pełnić czynności po godzinach biurowych, p. prezydent miasta wniósł do władzy wyższej przedstawienie o podwyższenie płacy tymże urzędnikom.

= Dwaj właściciele domów, za niezachowanie przepisów meldunkowych skazani zostali w drodze administracyjnej na kary pieniężne w kwocie 66 i 100 rs.

= Dozorcom policyjnym polecono przestrzegać pilnie, aby dorożkarze mieli porządną i niezniszczoną liberyę.

= Stacja dorożkarska na placu Zamkowym, z powodu nieporządków, jakich się tam dopuszczali dorożkarze, została z rozporządzenia p. oberpolicmajstra zniesioną.

= W dzisiejszym rozkazie policyjnym zamieszczoną została nominacja pułkownika Wasiljewa na starszego oficera rezerwy policyjnej.

= Roboty około odnowienia kościoła św. Andrzeja (pp. kanoniczek) na placu Teatralnym zostały już ukończone i rusztowanie usunięto; pozostaje jeszcze odnowienie domu, znajdującego się tuż obok, który w tym tygodniu jeszcze odrestaurowany zostanie.

= Z teatru i muzyki.

* W dniu wczorajszym w balecie „Miłość i sztuka” występowała po raz pierwszy p. Giuri, primabalerina włoska, zaangażowana na szereg gościnnych występów.

Powiewną tancerkę przywitano oklaskami.

* P. Rebieczek, pierwszy kapelmistrz tutejszej orkiestry powróciwszy z urlopu, obejmuje batutę w dniu jutrzejszym podczas przedstawienia „Carmen”.

* P. Seideman, utalentowany basista sceny naszej, przebywa obecnie w Norderney, w morskich kąpielach.

Artysta powraca do Warszawy w końcu października.

* Pp. Czakówna, Klamrzyńska, Stromfeld i Hofman powrócili z wycieczki artystycznej.

= Sport.

W ubiegły czwartek odbyły się drugie z rzędu gonitwy jesienne na polu chodyńskim w Moskwie.

W pierwszym biegu, wygranym przez „Roksanę” Jakowlewa, po rs. 100 dostali: „Mag” hr. Krasieńskiego i „Ejtworas” Dorożyńskiego.

„Mag” przyszedł o konia później.

Nagrodę „stolypiąską” rs. 2,700 w gonitwie drugiej zdobył „Grand Duc” Grabowskiego, lecz z powodu „crossingu” żokeja, nagrodę tę przyznano „Fogabalowi” Iljenki.

W gonitwie wspomnianej uczestniczyły też „Mis Nilson” hr. Krasieńskiego i „Tessy” Kronenberga.

Gonitwę o nagrodę rs. 850, wygrała „Fine-Mouche” Grabowskiego.

W czwartym biegu „Gonzalo” Dorożyńskiego został nagrodzony sumą 200 rs.

W handicapie biegała „Swita” Dorożyńskiego bez powodzenia.

= Mgła.

W dniu dzisiejszym o godzinie 5-ej rano unosiła się nad miastem gęsta mgła, która o 7-ej zniknęła.

Mgły takie uważane są za wskazówkę bliskiej jesieni.

= Ofiarności i... apetyt!

Jeden z naszych znajomych, znalazłszy się w tych dniach w zwierzyńcu, całą godzinę poświęcił specjalnie obserwacji, ile też w ciągu tego czasu otrzyma od publiczności i spożyje darów ulubieniec jej, słoń „Macius”?

Rezultat obserwacji wykazał, iż w ciągu jednej godziny „Macius” otrzymał i połknął 34 bułki, 9 kawalców chleba, 3 paczki pierników i popił to wszystko balją wody!

Wobec tego trudno orzec, co bardziej podziwiać należy: ofiarności publiczności, czy apetyt jej faworyta?

= Mały podróżnik.

W dniu wczorajszym koleją Terespolską przybył do Warszawy ośmioletni Feluś B., którego stryj, urzędnik kolei brzesko-kijowskiej, wyprawił do matki, przebywającej w Berlinie.

Rezolutny malec doskonale dawał sobie radę i nie chciał korzystać z pomocy kilku osób, które pragnęły dziecku towarzyszyć na dworzec kolei wiedeńskiej.

— Wiem doskonale co potrzeba zrobić, stryjek mnie wyuczył — odparł chłopczyka dziękując za wszystko...

= Zatrucie wołów.

Jeden z tutejszych mieszkańców, p. G., posiadając kapitał 6,000 rs., postanowił założyć jakieś przedsiębiorstwo, aby przez pracę fundusze swoje powiększyć.

Rozpatrując się w różnych gałęziach handlu i przemysłu, namówiony został do handlu bydłem stepowym.

Poznawszy ten handel, poraz pierwszy udał się na południe cesarstwa i zakupił 50 sztuk wołów.

Woły silne i zdrowe zostały przypędzone do kolei i na drugi dzień miały być wyprowadzone w osobnych wagonach.

Tymczasem w ciągu nocy woły zachorowały i do rana padło ich ośm sztuk.

Wezwany weterynarz odrazu zaopiniował, iż to nie jest żadna naturalna choroba, lecz zatrucie paszy.

Wszelkie środki ratunkowe okazały się daremne, i w ciągu doby wszystkie woły padły.

Pan G. utracił prawie cały swój majątek i ze zmartwienia ciężko się rozchorował, tak, iż chorego odwieziono do Brześcia i tam umieszczono w hotelu, ponieważ dalsza podróż okazała się niemożliwą.

Zatrucie wołów musiało być rozmyślne, lecz przeprowadzone doraźne śledztwo nikczemnego sprawcy dotychczas nie wykryło.

= Dwa podzrucenia.

Na Solcu znaleziono podzruczone niemowlę płci żeńskiej, liczące kilka dni życia.

Podzrutka odesłano do szpitala Dzieciątka Jezus.

Na Franciszkańskiej podzruczony został parotygodniowy chłopczyk, którego znalazł Józef Karmański stolarz.

Zabrał on podzrutka do siebie, postanawiając przyznać za własne dziecko.

= Pożary.

W dniu wczorajszym o godzinie 3-ej po południu w suterynach domu pod nrem 6-ym na ul. Dzielnej, w giserni czcionek ukazały się płomienie.

Pożar powstał skutkiem zapalenia się belki i sufitu od silnie rozpalonego komina.

Ogień ugasili topornicy pierwszego oddziału straży.

Wczoraj też około godziny 6-ej po południu zapaliła się w znacznej ilości wata w domu Janasza za Żelazną Bramą pod nrem 11-ym.

Ogień stłumili topornicy 1-go oddziału straży ogniowej.

= Wypadki. — Na Chłodnej Jan S. w klótni z Magdaleną B., zranił ją dość ciężko kamieniem w głowę. — Na placu Krasieńskich wypadł z wagonu tramwajowego Berek N. i uległ złamaniu nogi. — Na Niskiej pies podejrzany o wściekliznę ukąsił w lewą rękę Andrzeja Ł., któremu udzielono natychmiast pomocy lekarskiej. — Na rogu Czystej i Krakowskiego-Przedmieścia prywatny ekwipaż najechał na Filipa P., który złamał nogę.

= Nowa droga.

Wkrótce rozpocząć się mają roboty około urządzenia nowej drogi bitej dla połączenia pod Warszawą traktu kaliskiego z krakowskim.

Nowa szosa przeprowadzoną będzie z Woli, od t. z. „zółtej karczmy” przez drogę królewską, wiesz czyste, przetnie plant drogi żelaznej i Sześciłowice aż do szosy radomskiej.

Robotami kierować będzie inżynierja wojskowa.

= Urządzenia pocztowe.

Gaz. kiel. donosi, iż z otwarciem kolei dąbrowieckiej w urządzeniach pocztowych gubernji kieleckiej i radomskiej zajdą pewne zmiany.

Odnosny projekt, wypracowany przez naczelne zarządy pocztowe w Lublinie i Piotrkowie, już do zatwierdzenia władzy oddano.

Przedewszystkiem zostanie zniesiony ruch osobowy karek pocztowych od Warszawy do Kielc i Kielc do Piotrkowa, oraz bieg pocztów wózkowych przez Miechów do Dąbrowy.

Następnie skomunikowane będą: Sulejów z Piotrkowem, Paradyż z Opoczmem, Wodzisław z Jędrzejowem, Miechów ze stacją kolei Miechów, Sławków ze Strzemieszycami, w Brzesku zaś stawać ma poczta, idąca z Proszowic do Korczyna.

Pocztalterje w Sulejowie, Paradyżu, Wodzisławiu, Olkusz, Brzesku i Pilicy, oraz stacje i ekspedycje w Brodach, Mniowie i Podzamczu checińskim ulegną zniesieniu.

Nowe stacje powstaną w Bodzentynie, Łopusznie i w Słomnikach.

= Wycieczka.

Grono prywatne wioślarzy płockich zamierza urządzić wycieczkę na łodziach do Włocławka.

Będzie to już druga ekspedycja młodego kółka.

Oby z czasem wycieczki te uwieńczyły się zbudzeniem nowego grona wioślarzy we Włocławku!

= Tajemnicze samobójstwo.

W dniu wczorajszym, w chwili przybycia pociągu osobowego pruskiego z Katowic do Sosnowca (stacji granicznej kolei wiedeńskiej), z wagonu trzeciej klasy dał się słyszeć wystrzał.

Służba stacyjna spiesźnie przybiegła do wagonu i spostrzegła na pół leżącego na siedzeniu młodego człowieka, zbroczonego krwią, a przy nim dymiący jeszcze rewolwer.

Wkrótce przekonano się, iż samobójcą, dającym

słabe znaki życia, jest 32-letni Stanisław M., mieszkaniec Piotrkowa, którego, po udzieleniu na miejscu pomocy lekarskiej, odwieziono do szpitala

ZE ŚWIATA

× Księżu Meinungen udało się odnaleźć zatraconą oryginalną muzykę do starego marsza, przy dźwiękach którego w „Marji Stuart” Szyllera, palono na stosie czarownice i wykonywano wyrok śmierci na królowej. Muzyka ta sprawia podobno imponujące, do głębi wzruszające wrażenie.

× Dr Fauvel, który, jak sobie przypominają czytelnicy, wygłosił zdanie, iż cholera w Tulonie jest nieepidemiczną i że nie rozszerzy się na kontynencie, postradał przez to orzeczenie wysokie stanowisko inspektora służby zdrowia.

× W akademii francuskiej wskutek śmierci hr. Haussonville, Miquet'a i J. B. Dumasa zawakowały trzy miejsca. O pierwsze z nich stara się senator Bocher, adwokat książąt orleańskich, który, według zapewnień *Gaulois*, liczyć może na 22 głosy. Sardou, Pailleron, Caro, J. Simon będą za nim głosowali niewątpliwie. Bonapartyści uczynią toż samo, aby zaszkodzić sobie głosy orleanistów dla swojego protegowanego historyka Wiktora Duruy, kandydata na miejsce Miquet'a. Augier nawet, jeden z najdawniejszych przyjaciół ks. Aumale, stanąłby po stronie Bocher'a, na poparcie tylko Aleksandra Dumasa i Legouvé'go liczyć Bocher nie może. Miejsce J. B. Dumasa przeznaczono p. Bertrandowi, stałemu sekretarzowi akademii umiejętności, pod warunkiem, iż jego przyjaciele za dwoma poprzednimi kandydatami głosować będą. Zabawne są rzeczywiście te zabiegi.

× Ze światłem elektrycznym w zastosowaniu do celów wojenno-marynarskich robiono próby w porcie francuskim Brest. Statek „Laborieux” usiłował zakraść się podczas ciemnej nocy do portu, zład aparatem o sile 4,000 świec, zwracającym kolejno na różne punkta, starano się go dostrzedz. Próba powiedła się najzupełniej. „Laborieux” został odkryty bardzo przedko i pomimo, iż starał się zmieniać kierunek, światło elektryczne wciąż go ściagało, tak, iż dwa statki torpedowe mogły się zbliżyć do niego na bardzo niewielką odległość, nieostrzeżone z pokładu.

× Telefonami do komunikacji podmorskiej zaopatrzone zostały wszystkie okręty angielskie, mające na pokładzie nurków.

× Liczba przejechań i przypadkowych skaleczeń lub śmierci osób na ulicach Londynu, wynosiła w r. z. ogółem 3,638. Z tej cyfry 106 osób poniosło śmierć na miejscu, a 3,532 odniosło cięższe lub lżejsze rany.

× Dokładny adres. Niemiecki zarząd pocztowy w Konstantynopolu otrzymał niedawno list z następującym adresem: „Panu N. N., co siedzi w świątyni Buonsera.” Domyślni urzędnicy pocztowi odesłali ów list... zakrystjanowi synagogi w Buenos Ayres i podobno się nie pomylili.

≡ W dniu onegdajszym w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, pobłogosławiony został związek małżeński, zawarty między p. Aleksandrą Klamrzyńską, artystką opery tutejszej i p. Czesławem Stromfeldem, artystą dramatycznym teatrów warszawskich. (1035)

≡ W dniu 2-im września, w kościele św. Trójcy, zawarty został związek małżeński pomiędzy panem Leopoldem Pinowskim a panną Anastazją Dobrowolską. Po skończonym obrzędzie ślubnym, grono weselne udało się do domu brata panny młodej, gdzie było podejmowane ze staropolską gościnnością. — Szczęść Boże młodej i dobranej parze.

≡ W dniu 4 b. m., o godzinie 11-ej przed południem, w kościele Przemienienia Pańskiego, Jks. Filochowski, kanonik metropolitalny, sędzia surrogat, w asystencji ks. kanonika Rogowskiego, pobłogosławił związek małżeński zawarty między p. Edmundem Wien, doktorem medycyny z Kowala, a p. Zofją Puścikowską, córką Andrzeja i Józefy ze Słomińskich obywateli tutejszych, poczem orszak weselny w domu rodziców panny młodej podejmowany był gościnnie. Nowożeńcy tegoż dnia odjechali koleją na Kujaawy do majątku swego Zegocina, przeprowadzani przez liczne grono rodziny, przyjaciół i znajomych. Do rodzicielskich błogosławieństw i przyjacielskiej w domowe progi wasze staropolskie: „Szczęść wam Boże!” Oby wam w nowej życia drodze jasno słońce wciąż świeciło, obyście nie zaznawszy trosk, w spokoju i szczęściu przeżyli długie lata. (2831)

Nekrologja.

+ Ś. p. Edward-Jan Gołowski, jedyny synek Kazimierza i Walerji z Horosiewiczów małżonków Gołowskich, przeżywszy lat 3, w dniu 7-ym września 1884 r. powiększył grono aniolków. Stroskani rodzice zapraszają wszystkich życzliwych

sobie na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Jana jutro, to jest we środę, o godzinie 6-ej zrana na cmentarz powązkowski. —1033—

† S. p. Marja z Szypowskich **Puchalska**, żona rzeczywistego radcy stanu, b. członka b. warszawskiego departamentu rządzącego senatu, opatrzona św. sakramentami, przeżywszy lat 36 zasnęła w Bogu dnia 5-go września 1884 roku. Pozostały mąż z ciotką i siostrami zmarłej zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 10-ym b. m., to jest we środę, o godzinie 11-ej rano w górnym kościele św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu o godzinie 5-ej po południu na cmentarz powązkowski. —1034—

† Wdowa po s. p. Ludwiku, Julja z Szymanowskich **Naimska**, w wieku lat 72, po długich cierpieniach zesłała z tego świata w dniu 7-ym września r. b. Pozostała rodzina zaprasza krewnych i znajomych na żałobne nabożeństwo za duszę zmarłej, w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej w środę, to jest dnia 10-go b. m. o godzinie 10-ej rano, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła w piątek, to jest dnia 12-go b. m., o godzinie 3-ej po południu na cmentarz powązkowski. 2—1029

† S. p. Lucyna z Baranowskich **Wilamowska**, przeżywszy lat 29, zmarła w dniu 5-ym września 1884-go roku w Zabkowiecach. —2850—

† Dnia 10-go września r. b., to jest we środę, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci s. p. Władysława **Posemkiewicz**, odprawioną będzie msza święta żałobna w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-ej zrana, na którą siostry zapraszają rodzinę i przyjaciół zmarłego. —2842—

† W dniu 10-ym września, to jest we środę, o godzinie 10-ej rano, jako w pierwszą rocznicę śmierci s. p. Konstantego **Telatyckiego**, odbędzie się w kościele św. Krzyża msza żałobna, na którą pozostała rodzina zaprasza. —2844—

† Wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym, którzy raczyli w dniu 7-ym września odprowadzić zwłoki s. p. Magdaleny z Kwapińskich 1-go ślubu Galińskiej, 2-go ślubu **Piekrzewiczowej**, na miejsce wiecznego spoczynku, składamy najserdeczniejsze rzewne podziękowanie. Szczególniej wdzięczność naszą pozostanie niewygasłą dla szanownego Jks. Wyszyńskiego, który z całą bezinteresownością w rozczulających słowach nad grobem pożegnał nieboszczkę. —2846—

Familja Galińskich i Piekrzewiczów.

Z Cesarstwa.

Petersburg 7-go września. — Z Petersburga piszą do *Daily News*, że nieporządek na granicy rosyjsko-chińskiej wynikły z winy mahometańskich insurgen-tów, szukających schronienia w rosyjskich posiadłościach, a mianowicie w stepowych miejscowościach, zwłaszcza od czasu, jak rząd chiński stłumił powstanie. Obecnie oświadczyli oni władzom rosyjskim o zamiarze swoim wkroczenia na terytorjum chińskie i prosili o pozwolenie na to Rosji. Korespondent angielskiego dziennika dodaje, że armia chińska, znajdując się na rosyjsko-chińskiej granicy, liczy 20,000 ludzi.

Petersburg 7-go września. — Liczba słuchaczy z księstwa bułgarskiego w rosyjskich średnich i wyższych wojskowych zakładach naukowych ma na przyszłość, jak donosi *Nowoje wremja*, być ograniczoną do jednego w każdym zakładzie oddzielnym. Kończący w roku bieżącym kursa bułgarscy uczniowie otrzymali już w Bułgarii nominacje na posady.

Petersburg 7-go września. — W dniu 22-im sierpnia (v. st.) upłynął rok od śmierci Turgenjewa. Czciciele zmarłego zebrałi się na jego grobie około południa. Jak donosi *Nowoje wremja*, liczba obecnych na cmentarzu była bardzo mała: niewielka garstka uczącej się młodzieży i kilku literatów, a w tej liczbie pp. Grygorowicz, Połonski i Krajewski. Na mogile złożono ośm wieńców.

Petersburg 7-go września. — Z Odessy piszą do *Petersburskich wiadomości*: „Jak wiadomo, komitet organizujący zjazd archeologiczny w Odessie rozesłał zaproszenie do wielu europejskich uczonych. Z dwoma z zaproszonych przytrafiło się nieprzyjemne zdarzenie. Wskutek istniejącego od dawniejszych czasów rozporządzenia, na mocy którego osoby duchowne wyznania katolickiego, cudzoziemcy, mogą przyjeżdżać do Rosji tylko za specjalnym za każdym razem pozwoleniem, tutejsze władze miejskie zaarrestowały prezesa akademii nauk w Zagrzebiu p. Račko i znanego uczonego Lubicza, będących, jak się okazało, duchownymi katolickiego wyznania. Dopiero dzięki rozkazowi generał-gubernatora zostali uwolnieni z aresztu. Spodziewani tu są także dwaj znani francuscy uczeni, sławiści, pp. Leroi-Beaulieu i Louis Léger, którzy przyjmą udział w zjeździe archeologicznym.”

Petersburg 7-go września. — W *Petersburskich wiadomościach* czytamy: „Dzienniki paryskie donoszą o przygotowywującym się jakoby w Londynie ogromnym zjeździe anarchistów i dynamiczistów starego i nowego świata, na którym to zjeździe mają także figurować niektóre z rosyjskich anarchistycznych

znakomitości. Jeżeli wiadomości tej nie można zupełnie położyć na karb polemicznej pomysłowości prasy paryskiej, na teraz nieprzyjaźnie względem Anglii usposobionej, to spodziewać się wypada, że rząd Gladstone'a przedsięwzięciem najenergiczniejszym środkiem niedopuszczenia tego potwornego kongresu i zdejście z narodu angielskiego cień, jaki rzuca choćby samo tylko przypuszczenie możliwości takiego po-błażania.”

Petersburg 7-go września. — *Petersburskija wiadomości* piszą: „W dniu 21-ym sierpnia (v. s.), jak donosi *Kijewljanin*, przybył do Kijowa dyrektor departamentu wyznań zagranicznych, ks. Kantakuzen hr. Sperański. Jest więcej niż prawdopodobne, że przyjazd jego ma bezpośredni związek ze sprawą ks. Morawicza. Wiadomo, że wojujący katolicyzm usiłował stanąć w tej sprawie na ściśle kanonicznym gruncie. Słyszeliśmy, że zwrócono właśnie uwagę na tę mianowicie stronę kwestji, przyczem wyswietlono, że objaśnienia władz katolickich w tym przedmiocie opierają się na postanowieniach tak zwanego „dodatkowego” nabożeństwa, t. j. na innowacjach wprowadzonych przez polaków do rytuału katolickiego. Rzecz naturalna, że przy takim wyjaśnieniu kwestja przybiera zupełnie inny obrót.”

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Lwów 5-go września. — Miasto Jasło wysłało deputację do ministerjum i do Watykanu z prośbą o przeniesienie biskupstwa z Tarnowa do Jasła.

Berlin 5-go września. — Jako termin przyszłej konferencji w sprawach Egiptu, podają teraz już październik.

Paryż 6-go września *Memorial diplomatique* zapowiada mowę lorda Hartingtona, która będzie starała się zatrzeć nieporozumienie pomiędzy Anglią i Francją. Tenże dziennik donosi, że lord Granville upraszał W. Portę ponownie o wysłanie wojsk tureckich do Suakimu przeciw Osmanowi Digmie, które prowadziłyby akcję równocześnie z operacją lorda Wolseleya przeciw mahdiemu.

Paryż 6-go września. — *Temps* zaprzecza wiadomości *Times*’ów o ponownem bombardowaniu Ke-Lungu przez francuzów.

Rzym 5-go września. — *Moniteur de Rome* przypuszcza możliwość odroczenia konsystorza z powodu cholery.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”

(Otrzymane wczoraj.)

Lwów 8-go września.

Grocholski niebezpiecznie zachorował. Dostał on ataku apoplektycznego i utracił władzę w jednej ręce. Doktorowie Hoszard i Opolski czuwają przy nim bez przerwy.

Kruksella 8-go września.

Wczorajsza manifestacja katolików w obronie uchwalonego przez izbę prawa szkolnego, wypadła nader burzliwie i doznała wielu przerw. Grupy liberalistów wtargnęły kilkakrotnie w środek pochodu, drąc sztandary i godła katolików. Policja i konna gwardja obywatelska, usiłowały przywrócić porządek. Przedsięwzięto liczne aresztowania. Po obu stronach było wielu rannych. Około godziny trzeciej po południu pochód został zupełnie zatamowany. O godzinie piątej powoli tłumy się rozproszyły.

Paryż 8-go września.

Źródła angielskie twierdzą, że w dniu 7-ym b. m. domy cudzoziemców w Fu-Czeu zostały przez żołnierzy chińskich doszczętnie zrabowane.

Paryż 8-go września.

W Fu-Czeu władze chińskie uwiadomiły lud o wypowiedzeniu wojny. Szanghaj uznano za miejscowość neutralną a Wus-suno jest blokowany. Wojska chińskie zrabowały w Fu-Czeu domy cudzoziemców bez różnicy narodowości.

(Otrzymane dziś.)

Lwów 9-go września.

Zdrowie Grocholskiego polepszyło się znacznie. Chory odzyskał przytomność i władze umysłowe.

Berlin 9-go września.

Wybrzeże zachodnio-afrykańskie od Angry Pequeny w kierunku północnym aż do Cap Frio na przestrzeni piętnastu stopni szerokości geograficznej zostało zajęte pod protektorat niemiecki przez wywie-szenie flagi państwa.

Petersburg 9-go września.

Wicedyrektor departamentu policji Durnowo, mianowany został p. o. dyrektora pomienionego departamentu.

Cholera.

Telegramy.

(Otrzymane wczoraj.)

Rzym 8-go września.

W sobotę w Neapolu zachorowało na cholere 6 osób 231, z tych umarło 67. Z dawniejszych chorych zmarło 28. W Spezji zachorowało w tymże dniu na cholere 32, zmarło 18.

(Otrzymane dzisiaj.)

Paryż 9-go września.

W departamencie Wchodnich Pirenejów zmarło w niedzielę na cholere sześć osób, w Saint Tremeze czterech, po bardzo krótkich cierpieniach

Rzym 9-go września.

Cholera w Neapolu wzmagą się. W dniu wczorajszym zachorowało 346, z których zmarło 113, w innych zaś miejscowościach przez cholere nawiedzonych zachorowało razem 122, a w tej liczbie wypadków śmiertelnych 54. Król przybył do Neapolu, gdzie spędzi prawdopodobnie dwie doby.

Madryt 9-go września.

W ostatnich 24-ch godzinach zmarło w Alikante na cholere 6 osób dziewięć.

GIEŁDA

dnia 9-go września 1884-go roku.

Za weksle długoterminowe na Berlin żądano 48.45 o 5 kop. niżej niż w sobotę. Płacono 48.40 i 48.37½, również niżej. Krótkoterminowemi obracano po 48.30 a później i niżej, aż do 48.25 przy żądaniu 48.35; kurs żądany i kurs końcowy są o 5 k. niższe od odpowiednich kursów sobotnich.

Na pomniejsze miasta niemieckie weksle krótkoterminowe po 48.15, a nawet stosunkowo bardzo tanio po 48.12½ nabyć zdołano.

Na Londyn 9.82 o 2 kop. taniej niż w sobotę żądano, lecz transakcyj nie dokonano.

Na Paryż 39.20, również nieco niżej, przy płaceniu 39.10, a nawet 39.07½.

Na Wiedeń 81.20 ofiarowywano, lecz płacić wyżej 81 nie chciano, a nawet drobne ilości po 80.95 sprzedano.

Papiery w małym ruchu, lecz przy usposobieniu nieco mocniejszym.

Listy likwidacyjne mniejsze po 87.45 ofiarowano, o większych nie było mowy.

Pożyczka wschodnia 93.65.

Pożyczka premjowa po kursie petersburskim do nabycia.

Listy wileńskie zaniedbane.

Listy zastawne ziemskie 97.50, 97.30, 97.25 w serji I-ej; 96.65 96.60, 96.45 w serji III-ej, w żądaniu. B serji I-ej po 97.25 kupić zdołano. Serji II-ej i IV-tej bez ruchu.

Listy zastawne miasta Warszawy dosyć obficie ofiarowywano, szczególnie serji III-ej. Żądanie 94, 92.50, 92.30, 91.80. Nabywców brak.

Oblig. kanalizacyjne miejskie 90.80.

Listy łódzkie 84.50, 83.50, 82.75, ciągle bez zmiany, lecz bez ruchu.

Akcyje w zastoju.

Godzina 12½. Usposobienie słabe. Kursów końcowych płacić nie chciano żądając ustępstw.

J. Wł.

WYKAZ TELEGRAMÓW

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną w dniach 7-ym i 8-ym września roku 1884-go, a niedoręczonych adresatom z powodu niedokładnych adresów:

Pod Warszawą Wola, do sztabu 41-go jamburskiego pułku, doktorowi Kropotow, —Hr. Mieroszewski na re- ce Augusta Zawiszy, Jerozolimka, —Swiderski, Ogrodowa 15, —Zakroczymka, rzeźbiarz Jan Stelmakow, —Hotel Dziekanka, Józef Zalewski, —S. Tomaszewski, Senatorska 18, —Fuks, Dzielnia nr 7, —Królewska 7, Paszkowskiej, —Elżbieta Aleksejowna Kronenberg, —Hejnce, hotel Saski, —Gejnce, hotel Saski, —Franciszek Zimajer, Fogtman, Twarda 42 nowy, —Jackowski, Nowy-Swiat, —Mejeru Wiermkowu, —Lubieński, adwokat, Nowy-Swiat, —Jan Beck, —Jeżkowski, róg Tamki, —Mendel Cohn, Nizka 16, —Heidenwurz, —Goldring, —Feliksowi Gruzewskiemu, Saski hotel, —Janowi Rowińskiemu, —Feldmanu, ul. Wolińska 11 (12), —Feldmanu, ulica Wolińska 11 (12).

TEATR

WIELKI. Jutro: „Carmen”. — **LETNI** (w ogrodzie Saskim). Dziś: „Preludjum Szopena” i „Dom otwarty”. Jutro: „Mój kolega”. — **NOWY** (przy ulicy Królewskiej). Dziś: „Pomyłka pana Lambineta” i „Chcę sobie pohulać”. Jutro: „Bettina”.

Dom Bankierski RADZISZEWSKI i S-ka.

w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście
HOTEL EUROPEJSKI.

Kupno i sprzedaż papierów publicznych.
Wymiana walut, banknotów i monet zagranicznych.
Asekurowanie pożyczek premjowych I-ej i II-ejemisji.
Oraz różne operacje wchodzące w zakres banku,
handlu, przemysłu i transakcyj hipotecznych.

Telefonu nr 394. (2798)

Dr J. Piaszczyński,
ordynator kliniki ocznej, powrócił do Warszawy,
Marjańska nr 11. (2817)

2769) **Dr Grodzki** leczy choroby sekretne
oraz niemoc wskutek takowych. Aleksandra 15.

— **Dr W. Horoch** powrócił, przyjmuje z cho-
robami wewnętrznymi od 3 do 5 po południu codzien-
nie z wyjątkiem niedziel. (2725)

— **Dr W. Sztymbarth** przeprowadził się na
ulicę Elekoralną nr 10. (2811)

— **Dr Władysław Briner** powrócił z za-
granic, przyjmuje od godziny 4 do 6 (Świętokrzy-
ska nr 12). (1009)

— **Dr Konrad Dobrski** powrócił do War-
szawy (Królewska 6, od godz. 4 do 6). (2841)

— **Doktor Dobrzański** powrócił do War-
szawy. (2806)

Okulista dr Kępiński

powrócił do Warszawy, Włodzimierska 9. (2838)

— **Adwokat przysięgły Lewenberg,**
po powrocie z zagranicy, przeniósł kancelarię na uli-
cę **hr. Kotzebue nr 10**, dom **p. Temlera**.
Przyjmuje codziennie rano do godz. 11 i od 5—7 1/2
wieczór. (985)

— **Ignacy Krzyżanowski,** artysta mu-
zyk, powrócił do Warszawy, mieszka jak dawniej
przy ul. Zielnej nr 15, w domu Adolfa Wernera. (2762)

2835 D-ta amerykański **M. H. Neumark.** Wsta-
wia zęby po rs. 2 sposobem przez obecne powagi
dentystyczne za najlepszy uznany. Tłomaćskie nr 9.

Henryk Martin, dentysta, francuz.

Nowy-Swiat 57, przyjmuje od 9 do 6-ej. (1020)

Dentysta T. Séguinaud, francuz,

były asystent 7 lat dra C., mieszka przy ulicy Świę-
tokrzyskiej nr 17 i przyjmuje od 10 do 5. (2829)

— **Edmund Makowski,** właściciel maga-
zynu bławatnego przy placu Teatralnym, wyjechał
do Paryża. (2839)

— **Pani W. Dubrawska,** właścicielka ma-
gazynu konfekcyj i sukien damskich przy ulicy Nie-
całej nr 8, wyjechała do Paryża celem zao-
patrzenia się w nowości. (1019)

— **Dentysta Gutsman, Bielańska nr 4**
wstawia najlepsze zęby sztuczne od rs. 2. (2723)

Kantor

**Warszawskiego Przedsiębiorstwa
Asfaltowego i Fabryki Tektur**

przeniesionym został

do domu nr 8 przy ul. Erywańskiej (plac Zielony)

— W składzie ajenta do sprzedaży kart w Kró-
lestwie Polskim **Zygmunta Szelefstajna**
w Warszawie, Długa nr 11 przy katedrze Prawosła-
wnej. Odbywa się sprzedaż kart podług Najwyższej
zatwierdzonej taksy. Handlującym odstepuje się
rabat. (1031)

ZARZĄD

drogi żelaznej nadwiślańskiej

odwołując ogłoszenie pomieszczone w numerach ni-
niejszego pisma wydanych w dniu 26 i 27 sierpnia
(7 i 8 września) r. b. o wstrzymaniu z dniem 29 sier-
pnia (10 września) r. b., kursowania pociągów miej-
scowo-osobowych pomiędzy stacjami Warszawą i
Nowogrodzieńskiem i w odwrotnym kierunku, po-
daje do wiadomości, że pociągi te z wyżej wspomianej
daty nadal kursować będą bez żadnej zmiany. (1030)

Tattersall Warszawski.

5-ta licytacja koni rozplodowych, powozo-
wych i wierzchowych, odbędzie się **14 paździer-
nika r. b.** Konie oglądać można w przeddzień li-
cytacji. Meldunki przyjmują się do dnia 8-go pa-
ździernika. (1026)

Dyrektor K. Wodziński.

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 9-go września 1884 r.

Wskaz:	Z konc. giełdy	Żąd.	Plac.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	18.35		
Londyn 1 funt sterl.	9.82		
Paryż 100 franków	39.20		
Wiedeń 100 guld.	81.20		
Papiery publiczne:			
5% Listy z. nowe z r. 1869 d.	97.50		
" " " " " "	97.25		
Listy zast. m. Warsz. serji	104.		
" " " " " "	92.50		
" " " " " "	92.30		
" " " " " "	91.80		
Listy zast. m. Łodzi serji	184.50		
4% Listy likwidacyjne duże	87.45		
małe	87.45		
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III			
Ros. Poż. Premj. z roku 1864			
1866			
I Pożyczka wschodnia rs. 100	93.65		
II " " " " " "	93.65		
III " " " " " "	93.65		
Listy wileńskie długoter.			
Akcje i obligacje:			
Obligacje miasta Warszawy	90.80		
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100			
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100			
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.			
Akcje dr. żel. fabryczno-łódz.			
Akcje Banku handl. w Warsz.			
Akcje Banku dysk. w Warsz.			
Akcje Banku handl. w Łodzi			
Akcje warsz. Tow. ub. od ognia			
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru			
Akcje Tow. fab. cukru Józefów			
Akcje Dobrzel. Tow. fab. cukru			
Yckeje Tow. Lilpop, Rau i Lew.			
Akcje Tow. zakł. przedz. Zaw.			

Wartość kuponów:

Od Listów zast. nowych 5% kop. 106 17/18.
Od Listów z. m. Warsz. s. I i II k. 219 1/2.
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 173 1/2.
Od Listów likwidacyjnych kop. 107 1/2.

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO.

Dnia 9-go września 1884 r.

	Pud	Korzec
	od do	od do
	kopiejek	
Psz. 242—250 sm. i ord.	—	585 600
" " pstra i dobra	—	630 645
" " biała	—	680 675
" " wyb. (nowa)	—	675
Żyto wyborowe 232 funt.	—	520 525
" " średnie (nowe)	—	500 505
" " wadliwe	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—
Owies (nowy) 141 f.	—	280 295
Gryka 202 f.	—	—
Rzepak letni	—	—
" zimowy 212 funt.	—	—
Rzepak rapos zim. 212 f.	—	—
Groch polny 262 funt.	—	675
Ziemiaki	—	—
Masto świeże funt	—	—
" solone pud	—	—
Siana pud	45	50
Słomy pud	22 1/2	25
Drzewo opał. twar. s. kub.	—	—
" " miękkie	—	—

Cena okowity:

z dnia 9-go września 1884 roku.
Hurt. skład. garniec rs. 2 kop. 60
wiadro rs. 7 kop. 99 1/2

Pełna Wyprzedaż Obić Papierowych

bo począwszy od 10 kop. za rulon,
oraz mam uzdolnionych ludzi do tape-
towania pokoi, pod moim kierunkiem.
Flagi po rs. 150, № 27 Chmielna
27, za rogami Marszałkowskiej. 2899

Upoważniona przez urząd
lekarzki Woda nie tylko ni-
szcza pęgi, plamy, lisza-
je, nie tylko nadająca naj-
piękniejszą cerę, ale utrzy-
mująca niespożyta młodość

Róż konwaljowy.

nadaje naturalną cerę twa-
rzy. Puder udelikatniający twarz. Balsam
Trawa, który przywraca bardzo piękną cerę,
jest używany najwięcej w podróżach, w miej-
sce wody i płyn na porost włosów, za skutki
których ręce.

E. Grabau,

2976 Stare-Miasto № 16, mieszk. 13.

OBUIE DAMSKIE. 2142R

Ceny niskie: bućki hamburskie zapinane na
guziki, podeszwy dubeltowe rs. 5; bućki ham-
burskie, podeszwy dubeltowe, gumy wysokie
rs. 4 kop. 50, niskie 4; bućki prónelowe, gu-
my niskie rs. 2 kop. 40, wysokie rs. 2 k. 85;
pantofelki prónelowe z kokardami rs. 2 k. 40;
płatowe rs. 2 k. 70. Ceny obuwiu dzieciniego
jak i innych gatunków, są możliwie niskie,
gdyż wyrób i towary są w dobrych gatun-
kach. **Podwal № 6**, 3-ci dom od Krakow-
skiego-Przedmieścia. — Z uszan. **P. Radziński.**

W mieście gub. Radomiu przy szosie Skary-
szewskiej, w bliskości kolei żel. Dąbrowieckiej,
jest do sprzedania pod korzystnymi warunkami

DOM

o parterze i 2 piętrach z suterrenami nowo-
wymurowany, z wszelkimi wygodami, z ogro-
dem i placem frontowym 60 i. długim, przy-
noszący czystego dochodu 10%. — Wiadomość
w Radomiu w cukierni p. Ewerta lub w War-
szawie, Tamka № 33, w mieszkaniu p. Kol-
berg, od godz. 1 do 4. 2858

W dniu 15 b. m., odbędzie się sprzedaż
przez licytację

10-ciu młodych Koni,

zdrowych i dobrej rasy, w fabryce szkła i
kryształów „Czechy” położonej o 3 wiorsty
szosą od stacji Pilawy dr. żel. Nadwiślań-
skiej, gdzie są bryczki do najęcia. 2984

Koszule męskie!!

od kop. 80. — Ulica Widok № 16, mieszk. 1.

Fabryka Fortepianów i Pianin J. Kerntopf i Syn,

Plac Krasiński № 1,

poleca się wielkim wyborem nowych fortepia-
nów i pianin, jak również posiada używane
fortepiany i pianina fabryki własnej, Pleyela,
Kralla i Seidlera i Hofera. Fabryka przyjmu-
je stare Fortepiany i Pianina w zamian na
nowe z dopłatą. 2880

Flanelki szkockie, łokieć 25 kop.

Na suknie tanio i praktycznie!
ulubione flanelki szkockie
w deseniach francuskich, imitujące naj-
droższą wełnę i nie wypierające się;
jak również wszelkie inne **materia-
ły jesienne**, na suknie, palta i dol-
many, nadeszły już w wielkim wybo-
rze do **Składu Fabrycznego**,
POD FIRMĄ

K. MANTEY,

Świętokrzyszka róg Włodzimierskiej.
NB. Materiały na Mundurki od
25 kop. łokieć. 2062R

Flanelki szkockie, łokieć 25 kop.

Fortepiany nowe
do sprzedania. Obożna № 3. — Janiszewski.

Pensja Żeńska

W. Alexandrowiczowej,

przy ulicy Chmielnej № 12, pierwsze piętro,
zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że za-
pis uczennic: pensjonarek, półpensjonarek, ja-
koteż i przychodnich na rok szkolny 1884/5,
odbywa się codziennie. 2/44

Do sprzedania pod korzystnymi warunkami:
w okolicach Nalewek 2846

POSESJA

z budynkami 35304 łok. □, z których 20973
łok. □, pod budowlami, zdutymi na składy
towarów. — Budynek w leżbie kilkunastu są
parterowe, piętrowe i 2-piętrowe, murowane,
twardo kryte. Wiadomość przy ul. Róż № 3.

PODRECZNIK

do nowej Ustawy Stemplowej

z przełożeniami na język polski wykazami al-
fabetycznymi aktów i dokumentów, sporządza-
nych tak urzędowo, jak prywatnie, tudzież ta-
kich, które mają związek z bankierskimi, han-
dlowymi i przemysłowymi operacjami, zawie-
rający w licznych uwagach praktyczne wy-
jaśnienia, wydany przez Starszego Rewizora
Warszawskiej Izby Kontrolnej, Radcę Stanu
Aleksandra Strasburgera, jest do naby-
cia u p. Ludgiera Kamińskiego, Nowy-Swiat
№ 14 i w księgarni pp. Gebethnera i Wolffa
w Warszawie. Cena egzemplarza 5 rs. 2985

LEKCJE BUCHHALTERJI

udziela DAWISON, upoważniony przez
warsz. okręg nauk. — Marjańska 2B.

Rolnik praktyczny,

rodem z Prus, poszukuje **samoistnego**
zarządu dóbr, dopiero od pół roku na obe-
cnej posadzie, ma zamiar jednakże dla sto-
sunków takową od Nowego Roku zmienić.

Jest w możności objąć jak największy za-
rząd i każde dobra doprowadzić do najwyż-
szego szczytu kultury, przez co daje pier-
wszeństwo taniemu gospodarstwu.

PP. Właściciele! pragnę swe dobra po-
dnieść, zechcą dla bliższego porozumienia
zgłaszać się pod adresem:

F. W. Keue Gollie bei Ostrowo, stacja dr.
żel. Warszawsko-Bgdzkiej 2176R

Aniela Michalska PRZEŁOŻONA PENSJI

przy ulicy Długiej № 21,
zawiadamia Szanownych Rodziców i Opiekun-
ów, że zapis uczennic tak przychodnich, jak
pensjonarek i pół-pensjonarek, na rok szkolny
1884/5 odbywa się codziennie od 11—5 po po-
łudniu. Lektje rozpoczyna się 16 (28) Sierpnia.

WIKTOR WALIGÓRSKI
SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH I FARB
 Nowy-Swiat № 42, ma zaszczyt polecić:
 Oliwę Nicejską i Prowancką.
 Ocet stołowy.
 Ocet kuchenny.
 Ekstrakt i Essencję octową.
 Sól kuchenną.
 Oliwę do palenia.
 Krochmal w różnych gatunkach.
 Farbkę do bielizny.
 Farby olejne.
 Zaprawy do podłóg. 2185R
P E R F U M Y.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 19 Września (1 Października) r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy, licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje na 1-roczną dzierżawę t. j. od d. 26 Września (8 Października) 1884 r., do takiejże daty 1885 r., posesji № 1273, w Warszawie, od rs. 1200 rocznie.

Mający zamiar ubiegania się o taką dzierżawę, złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczetowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w teście Kasy vadium, w ilości rs. 120 i na koszt ogłoszenia 35 rs., które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejżenia w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdorazowo, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia... podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wydzierżawić na rok jeden t. j. od dnia 26 Września (8 Października) 1884 r., do takiejże daty 1885 r., posesję № 1273 w Warszawie, za sumę rs. ... kop. ... rocznie, (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zażyczeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy vadium w ilości rs. 120 i na koszt ogłoszenia rs. 35, przy niniejszym załączam.

Stale moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania).
 Pisałem dnia... (wypisać dzień, miesiąc i rok).

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko 2162

OGŁOSZENIE.

Komora Celna Aleksandrowska niniejszem ogłasza, że poczynając od 11 (23) Września 1884 roku, od godziny 10 rano, sprzedawane będą, przez publiczną licytację różne skonfiskowane towary przez Komorę oszacowane, a mianowicie:

Materij i wyrobów jedwabnych, na	81 rs. — kop.
Materij i wyrobów półjedwabnych, na	44 rs. 15 kop.
Materij i wyrobów wełnianych, na	446 rs. 30 kop.
Materij i wyrobów bawełnianych, na	146 rs. 45 kop.
Plótna, na	46 rs. 62 kop.
Cygar na	25 rs. 02 kop.
Zegarków złotych i srebrnych, na	43 rs. — kop.
Ubrani gotowych męskich, żeńskich i dzieciennych, na	21 rs. — kop.
Koronek jedwabnych, na	112 rs. 40 kop.
Sól anilinowa, na	50 rs. 50 kop.
Innych towarów, jako to: wyrobów szklanych i porcelanowych, gwoździ, pomady, kapeluszy wojskowych i różnych drobnych towarów, na	96 rs. 21 kop.
Razem na sumę	1112 rs. 68 kop.

Zyczącym sobie nabywać towary należy zgłosić się do Komory w oznaczonym terminie. 2189r

!!WYPRZEDAŻ!!
 Z powodu zmiany lokalu wszystkie gotowe ubiory męskie, znajdujące się w obecnym magazynie, wyprzedają po cenach możliwie najniższych.
E. Samet, Warszawa, Senatorska № 22.
 1250R

Szkółki drzew owocowych, hodowla róż i łak
 dóbr Köstritz w Turynji (Niemcy).
 Katalogi róż gratis i franco. 1979R

Nauka i wychowanie.
Nauczyciel gruntownie i fundamentalnie według najnowszych zasad pedagogicznych przygotowujący uczniów do szkół rządowych, poszukuje lekcyj na godziny. Oferty w kancie Kurjera Warsz. pod lit. A. B. C. 12410
Nauczyciel żyje sobie wyjechać na wieś do domu zamożnego i inteligentnego, dla przygotowania chłopczyka do gimnazjum. Może wyjechać w odległą gubernję, nawet do Rosji. Oferty w kancie Kurjera Warsz. pod literami B. J. W. 13511
Nauczyciel (rosjanin) pragnie dawać lekcje w pensjonatach prywatnych. Ul. Mokotowska № 1a, mieszkania 3. W. T. 13517
Nauczyciel francuski albo nauczycielki znającej gruntownie język francuski, za lekcje jest pokój do wynajęcia przy rodzinie, może być z całodziennym utrzymaniem. Ul. Złota № 20, mieszkania 6, zastaw można od g. 10 do 5.
Nauczyciel francuski. Francuzka z muzyką i francuska z krawieczyzną poszukują miejsca. Niecała 4. Zaleska. 13291
Nauczyciel posiadający b. dobrze języki: ruski i francuski, z piękną rekomendacją, poszukuje miejsca. Niecała 4. Zaleska. 13292
Uczestniczenie na doskonałym pianinie. Wiadomość: Zgoda 6, mieszkania 6. 13411

WIELKI Wybór zagranicznych
 Fortepianów, Pianin i Harmonij w składzie **A. WERNER**, Senatorska № 16, róg Bielańskiej. — Sprzedaż i wynajem. 3001

Zakład przemysłowo-rękodzielniczy dla kobiet
J. Świeżawskiej.
 Zapis odbywa się codziennie na następujące przedmioty: Krawieczyzna; Nauka bielizny; Stroje; Krawaty męskie, Kwiaty; Introligatorstwo, Rękawicznictwo, Heliominiatury, Retuszerja itd. Miesięcznie rs. 5.
 Panny uczące się, mogą zbywać swoje prace w zakładzie, gdzie wszystkie przedmioty wystawiane będą na widok publiczny. 2996

Ulica Wspólna Nr 13^a.
 W d. 7 (19) Listopada r. b., odbywać się będzie licytacja w drodze działów, w Sądzie Okręg. w Warszawie, dóbr
Zbrosza Wielka
 w pow. Grójeckim położonych. Nabycie rzeczonych dóbr nie leży w interesie żadnego z sukcesorów. 2186R

KOLONJA
 składająca się z gruntu pszennego w kulturze móg 300 pręt. □ 10 w kwadracie, z domem mieszkalnym, o 4 pokojach, przedpokoju, kuchni, spiżarni i ganku, śpiżarnia z wozownią, stajnią, stodołą i piwnicą, oparkaniona od szosy i w okolo podwórza, z ogrodem owocowym i kwiatowym, godzina drogi szosą od Warszawy, przy mieście Radzyminie, na prawach wieczysto-czynszowej dzierżawy, z hypoteką uregulowaną, jest do sprzedania, dla pp. ogrodników bardzo przydatna. Warunki można przejrzeć. Smolna № 13, mieszk. 4. 3000

Cebulki kwiatowe
 oryginalne **Haarlemskie**, t. j. **Hijacynty, Tulipany i Narcyz** poleca
Skład Nasion 2188R
H. Friedlaendera
 w Warszawie, Senatorska 22.

OSTRZEŻENIE.
 Dowiedziawszy się, że w kursie jest rewers, jakoby z moim podpisem, na sumę rs. 8,025, z dnia 10 Lutego 1884 r., z terminem 3-miesięcznym. — Zastrzegam niniejszem, ażeby nikt takowego nie nabywał, gdyż jest sfałszowany, albowiem ja nigdy żadnych rewersów nie wystawiałem. — Warszawa d. 9 Września 1884 r. — **Izydor Stern.** 2970

Zakład Wyprzedaży i Kupna
B. Korpaczewskiego,
 Nowy-Swiat 42.
 Wyprzeda: 1) Suknie, okrycia, chustki, damskie mało używane. 2) Ubrania męskie. 3) Starożytności różne: porcelanę, brzozy, szkła, materje, zegary itp. przedmioty domowego użytku. Mający do sprzedaży podobne znajdują tamże miejsce zbytu. 742r

Angielka guwernantka, z dyplomem, życzę Audiać codziennie godzinę angielskiego za 8 rs. miesięcznie. Wiadomość w biurze nauczycielskim Anny Damerou, Krakowskie-Przedmieście № 36, wprost Saskiego placu. 13341
Instytutka z doskonałym francuzkim i muzyką, poszukuje lekcyj. Adresy: kiosk, róg Chmielnej i Zielnej. 13100
Nauczycielka z patentem rządowym udziela lekcyj i korepetycyj. Wiadomość od godziny 3—5. Bracka 6, mieszkania 11. 2044
Nauczycielka która ukończyła pensję i posiada patent rządowy, pragnie udzielać korepetycyj, lekcje i języka francuskiego na godziny, w domach lub u siebie w mieszkaniu. Wiadomość: ulica Hoża róg Kruczej № 12b, mieszkania 20, od godziny 3—8. 13321
Nauczycielka z patentem gimnazjum III, posiadająca ruski, francuski i niemiecki, udziela lekcyj na godziny. Orła 7, m. 20, między godz. 10 i 12 rano lub 3 i 5 po południu.

Stancji z utrzymaniem na dostępnym warunkach, dla uczennicy Instytutu Muzycznego 16 rok liczącej poszukuje się przy rodzinie dziecięcej, gdzieby pożądana była podobna towarzyska gry fortepianu, dla naukowej korzyści. Porozmienie w składzie papieru pod dzwonią kościoła po-Bernardyńskiego, Krakowskie-Przedmieście. 12300

Nauczycielka młoda, z patentem i muzyką, poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Warunki b. przystępne. Adresy uprasza się składać w kancie Kur. Warsz. dla **Ireny W.**
Student uniwersytetu poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Oferty w biurze ogłoszeń, Senatorska 18, pod wyrazem „Korepetytor”. 2062
Angielka z Londynu udziela lekcyj na godzinę. Chmielna № 1, mieszkania 20. 13310
Na wspólną naukę jakoteż dla towarzysztwa małej dziewczynki poszukuje się osoby, potrzebującej również przygotować dziecko do pierwszej klasy na wspólny koszt. Leszno № 36, mieszkania 3. 12753
Udziałem lekcje muzyki na fortepianie u siebie jakoteż na mieście za umiarkowaną cenę. Świętokrzyska № 23, m. 9. 12775
Nauczycielka muzyki posiadająca patent, poszukuje lekcyj za mieszkanie, obiady lub opłatę. Marszałkowska № 12 lit. B, mieszkania 3. 2041
Nauczycielka muzyki z dyplomem udziela lekcje u siebie i na mieście. Podwale № 6, mieszkania 6, od godz. 11—2. 13089
Włoskiego języka udziela nauczycielka upoważniona od Władzy. Wiadomość: ulica Włodzimierska 11A, mieszk. 7. 2078
Przyjmuję panny na stancję od 200 do 250 rs. Chmielna 26, stróż wskaże. 13160

Otrzymał na
Skład Główny
Pantofle filcowe
 damskie, męskie i dziecięce.
 w wielkim wyborze, sprzedaje takowe po cenach fabrycznych, a mianowicie od kop. 75, 85, 1 rs. i wyżej.

Gustaw Kipman,
 Magazyn Towarów Galanterijnych,
 Senatorska № 6. 2180R
 Handlującym odstępnie się znaczny rabat.

Amerykan z tordeklem i Faeton,
 do sprzedania za umiarkowaną cenę. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 415 (15), w składzie aptecznym 2942

A. M. Sierżputowskiego.
PANTOFLE
 filcowe damskie, męskie i dziecięce, wszelkich gatunków, poleca **fabryka pantofli filcowych, Złota 31.** — Handlującym odstępnie się znaczny procent. 2159R

Nagrody rs. 25.
 Onegdaj przed wieczorem, w przewozie szosą z Warszawy do Jablonny **Psa Wyżła**, maści białej z kasztanowatymi pasami i obrozą skórzaną na szyi, obitą blachą mosiężną, na której wyrze było imię i nazwisko właściciela, a mianowicie: „August Hr. Potocki,” tenże wyżeł urwał się i zaginął, udając się w kierunku do Warszawy. — Znalazca lub przywłaszczyciel, raczy dać znać, lub odprowadzić psa tego do pałacu Hr. Potockiego, ulica Krakowskie-Przedmieście № 30, za powyższą nagrodą. 2988

Uczennice Instytutu
 muzycznego, mogą znaleźć pomieszczenie na pensji żeńskiej przy ul. Chmielnej № 12. 2993

Do siewu
Pszenica Kostromka
 wyborowa, cena korea rs. 10. — Warecka 13, m. 3, lub w dominium Kościele, stacja kolei Nadwiślańskiej Gąsolin. 2843
 W Alei Jerozolimskiej, nawprost Młyna Parowego, do wynajęcia

3 POKOJE
 z obszerną kuchnią, piwnicą, komórką i górą wspólną, od 1-go Października r. b. Cena roczna rs. 200. — Wiadomość tamże w kancie. 2953

Lokomobila 12-konna
 do sprzedania. — Wiadomość u **A. Rothstein** i **Synowie: Marszałkowska 53.** 2145R

Panienci uczęszczające na pensję lub do Inst. Muz., znajdują pomieszczenie w domu przyzwoitym, za fortepianem i całodziennem utrzymaniem, za cenę przystępną. Marjensztadt № 15, mieszkania 4. 2086

Pomieszczenie przy rodzinie dla osoby p. i. żeńskiej, za bardzo umiarkowaną cenę; tamże udzielają się początki muzyki. Złota № 9a, mieszkania 14. 13537

Można się egzercytować na fortepianie za rs. 1 kop. 50 miesięcznie; tamże jest pomieszczenie przy wdowie dla panienci uczęszczającej do Inst. Muz. Wiadomość: Długa, w kiosku. 13535

Lekcje malowania na porcelanie udziela się tu sobie i na mieście, oraz przyjmują się obywatelki. Żurawia № 9, mieszkania 19, od godziny 12 do 4. 13507

Nauczycielka z wyższym patentem gimnazjalnym udziela lekcje w domu i na mieście i przygotowywa do gimnazjum. Wiadomość: Nowy-Swiat № 4, lokalu № 31. 13091

Kurs języka angielskiego po dwie godziny drugi dzień, za 4 rs. miesięcznie. Chmielna № 26, stróż wskaże. 13088

Nowo-otworzony zakład naukowy żeński Teresy Trochanowskiej, przy ulicy Żłtnej № 1, przyjmuje uczennice przechodnie i pensjonarki z konwersacją francuską i muzyką, na przystępnych warunkach. 13198

Posady i Prace.

Potrzebne są: panna sklepowa do gości, maszynistka i 20 panien uzdolnionych do okryć i wierzchołów do futer w magazynie p. J. Ostrowskiego, Krakowskie-Przedmieście 40, wprost hotelu Europejskiego. 13439

Potrzebna jest panna do upięcia sukien, oraz do salop, okryć i futer. Marszałkowska № 56, magazyn mód. 13274

Panna zdolna do upinania sukien potrzebna zaraz, do pracowni Gundelach. Nowy-Swiat № 66. 13419

Potrzebna jest zaraz panna, uzdolniona w szyciu sukien. Tłomackie № 3, m. 14. 13438

Młoda kobieta pragnie przyjąć miejsce lekarki, w wiekowej lub chorej damy. Łaskawe oferty proszę składać w kantorze tegoż pisma dla J. W. 13338

Osoba w średnim wieku, przybyła ze ws. Oznajca się na gospodarstwie, na szyciu, mogąc uczyć początków języka francuskiego, ruskiego i niemieckiego z konwersacją niemiecką, ze świadectwami, pragnie znaleźć stosowny obowiązek. Oferty proszę składać w kantorze tegoż pisma pod lit. A. L. 13329

Potrzebna jest panna do bielizny i panienki do nauki gorsetów. Ulica Chmielna № 1, mieszkania 6. 13461

Młody człowiek, kawaler, który przez lat 10 prowadził samodzielnie dystrybucję na prowincji, mogący się powołać na pierwszorzędne domy handlowe, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Adresy przyjmuje biuro ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, Senatorska 18, pod lit. L. G. 2061

Panny uzdatnione do sukien i okryć damskich, potrzebne są do magazynu Karoliny Piwowskiej, Podwal № 2. 13390

Młody człowiek ebeznany z czynnościami mel-dunkowemi, przedstawiający wszelką gwarancję moralną, mogący na żądanie złożyć 100 rs. kaucji, poszukuje obowiązków rządowych, za pokój lub wynagrodzenie pieniężne. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. A. B. C. 13397

Panny kompletne uzdatnione do krawiecz-czyn, oraz panna podręczna do strojów, potrzebne są do pracowni Izabelli Sierżputowskiej, Tłomackie № 2. 13497

Dołny pomocnik reagenta poszukuje się pod korzystnymi warunkami. Pierwszeństwo mają znający język niemiecki. Wiadomość w kancelarii reagenta p. Łukomskiego, Miodowa 11. 2067

Kuchalter handlowy poszukuje odpowiedniego zajęcia na parę godzin dziennie, może także przyjąć zarząd domu za mieszkanie lub stosowne wynagrodzenie. Łaskawe oferty uprasza nadsyłać do mieszkania, ulica Złota № 12, lokalu 34. 2067

Panna uzdolniona w krawieczczynie, poszukuje roboty w domach prywatnych po kop. 60 dziennie, lub ze sklepów do domu. Nowogrodzka № 16, m. 12. 2076

Panna podręczna potrzebna do pracowni sukien i okryć damskich M. Wajnert, Aleksandria 15. 2079

Sklepowa mająca kilkoletnią praktykę i dobre świadectwo, poszukuje miejsca do sklepu norymberskiego lub galanterijnego. Oferty A. N. przyjmuje kiosk wprost kościoła po-Bernardynskiego. 2082

Potrzebna sklepowa do filii piekarni z kaucją rs. 100. Wiadomość: Śliska № 42, w piekarni Polskiej. 13545

Orzełmiany pomocnik obznajmiony z systemem aparatu Ilgensa, potrzebny zaraz. Wiadomość: Kościelna № 13, u rządy domu, od godziny 2 do 6 po południu. 2088

Kupno i sprzedaż.

Kupuje! złoto, srebro i drogie kamienie jubiler Józef Betcher. Marszałkowska 65.

Fortepiany używane Sejdlera, Hofera, Ma-leckiego, krótkie; pianina używane berlińskie, Rönicha, prawie nowe. Kupno, zamiana i reperacja. Wynajem fortepianów. W. Słodziński, Nowy-Swiat 46. 13554

Mebie ozdobne z 6-ciu pokoi, kompletne urządzenie do sprzedania bardzo tanio, razem lub częściowo, oraz lustra, trema i firanki, na ulicy Chmielnej w pałacu № 26, mieszkania 9, czwarty dom od rogu Marszałkowskiej, stróż wskaże. 13019

Mebie salonowe, czarne, lustra, krzesła, kanapki, garnitur jedwabny, orzechowy, szafy wielkie, szafki do bielizny, łóżka, toalety, umywalnia i kłęcznik, żardinierka otomanka, biurko damskie, otomana, dywany, obrazy etc., do sprzedania tanio. Sienna 3, mieszkania 4. 13270

Mebie. Kompletne urządzenie z 6-u pokoi, garnitur elegancki, szafy rozkładane ozdobne, biurko mekkie, biblioteka, urządzenie jadalnego pokoju dębowe, łóżka, umywalnia, toalety, lustra, dywany, lampy, kandelabry, świeczniki, olejodruki, do sprzedania razem lub częściowo. Róg Marszałkowskiej № 26 i od Chmielnej № 27, mieszkania 14. 12243

Szafa orzechowa rozkładana. Wróblewka № 9, u stolarza. 13493

Fortepian zupełnie nowy, który kosztował rs. 800, z powodu wyjazdu jest do sprzedania za rs. 600. Wiadomość: ulica Pańska № 10, u p. Gedroja. 13498

Nowo-otworzony magazyn mebli nowych i używanych, sprzedaje po niepraktykowanych niskich cenach, o czym na miejscu przekonać się można. Marszałkowska 54, proszę uważać na N domu przez sieć w podwórzu. 13393

Dryczka nowa na resorach, elegancko wykończona, na 3 osoby, do sprzedania za mierną cenę. Bonifraterska № 9, dowiedzieć się w składzie fabryki tabaczej Br. Polakiewicz. 13393

Do sprzedania 2 szafy sklepowe z lustrem i zegarem i kontuar. Wiadomość u Ant. Wileckiego farbiarza, Niecała № 5. 13374

Garnitur mebli juty kryty jest do sprzedania bardzo tanio. Zielna 20, m. 14. 13408

Lombardowe kwity kupuje, na dogodnych warunkach. Solna 12, miesz. 6. 13436

Ładne lustro, krzesła, kłęcznik, stoliki, do zbycia zaraz. Nowogrodzka 20a. 13418

Umeblowanie salonowe eleganckie, gotowe, z czarnego drzewa, z bronzami i bez. Magazyn mebli Piechowskiego, ulica Marszałkowska № 60. 21

Dozostawiono do sprzedania: łóżko oryginalne angielskie szerokie, mosiężne, z pawilonem i materacem, otomana perska dywanem krytą dużą, 2 stoliki do kart mahoniowe, 2 garnitury używane, kozetę z fotelem fantazyjną, pluszem jedwabnym bordo obita. Ulica Nowy-Swiat № 60, u tapicera. 13057

Fortepian wiedeński dobry do wynajęcia. Chmielna № 28, pracownia Karoliny. 13084

Do sprzedania: szafy, komody i łóżka orzechowe; także 2 łóżka jesionowe na orzech, u stolarza. Chmielna № 10. 13268

Do sprzedania: szafa sklepowa z drzwiami i zegarem, kontuarek i kantorek, maszyna Mansfelda, stół duży sosnowy i szafka wystawowa. Ulica Leszno № 9, m. 18. 13225

Do sprzedania dwa stoły jadalne dębowe, ozdobnie rzeźbione, za przystępną cenę. Wiadomość: Chłodna № 51 u stolarza. 13456

Do sprzedania koszule mekkie po rs. 1 kop. 15, kołnierzyki po 15 kop. Chmielna № 1, mieszkania 6. 13460

Fortepiany nowe i używane do sprzedania. Przyjmuje wszelkie reperacje fortepianów i strojów. Ulica Oboźna № 3. Fabryka fortepianów Janiszewskiego. 12890

Poloneza na popielicach, obłożona skunksami, do sprzedania, za rs. 70. Bednarska 25, mieszkania 33. 13222

Fortepian prawie nowy, fabryki Biernackiego, do sprzedania za 320 rs. Wiadomość: Królewska № 3, od g. 4—5 po połud., stróż wskaże. 13183

Kupuje książki: polskie, francuskie, rosyjskie, sztychy, obrazy, miniatury, akwarele, porcelanę, kryształ, brązy, zegary, dywany, makaty, pasy polskie, szale, meble i wszelkie przedmioty starożytne. Księgarnia B. Bolce-wicza, Saski Plac № 5, róg Królewskiej. 13276

Fortepiany zagraniczne są do sprzedania. Ulica Śliska № 1, mieszkania 3. 13193

Do sprzedania: garnitur mebli, szafy, szafki do bielizny, kredens, komoda, szeslong, łóżka i gzymsy do firanek. Nowogrodzka 29, stróż wskaże. 13231

Do sprzedania dobre ławki szkolne i tablice, bardzo tanio. Nowolipie № 48. Wiadomość u właściciela domu. 13378

Pianino, fortepian, do sprzedania, wynajęcia. Wiejska № 7, miesz. 5. 13346

Mopsy odchowane rasowe, bardzo ładne, do sprzedania. Bracka № 2, miesz. 17. 13433

Pianino paryżkie Pleyel'a i berlińskie Hartman'a do sprzedania, jak również eleganckie umeblowanie trzech pokoi, do wynajęcia, miesięcznie lub rocznie. Chmielna № 4, mieszkania 9. 13126

Garnitur czarny, rzeźbiony, orzechowy, elegancji, urządzenie jadalnego pokoju dębowe, oraz inne meble z kilku pokoi do sprzedania bardzo tanio. Chmielna 25, stróż wskaże. 13524

Tanio do sprzedania meble: garnitur czarny bogato rzeźbiony, otomana wschodnia, kozetka fantazyjna jedwabna do buduaru, kanapka z taboretami aksamitna, kanapa i sześć krzeseł mahoniowych utrechtem krytych, fotel duży przed biurko, z jadalni umeblowanie zupełnie, szafy rozkładane, para łóżek francuskich, szafki do bielizny ozdobne, nocne szafki, umywalnie dwie: z tych jedna marmurowa, stolczyk do salonu czarne granitowe, także lustra i kolumny, także stół do garnituru pięknej roboty, toalety damskie dużych rozmiarów o 10 szufladach, misternie rzeźbiona, komódki salonowe z bronzami w starym stylu, biurko mekkie dębowe, także dwie biblioteczki, biurczko damskie najświeższego fasonu, stoliki do kart, małe stolczki gabinetowe, zegar, kilka obrazów, portjery i firanki z gzymsami i rozetami i wiele sprzętów domowych razem lub częściowo. Bracka № 12, drugi dom od rogu Chmielnej, u zarządzającego domem. 13544

Szafa orzechowa rozkładana. Ulica Ordynacka № 5, róg Wróblej. 13542

Szafa i kontuar, sklepowe, do sprzedania za przystępną cenę. Krucza róg Alei № 12, mieszkania 13. 13539

Sukienki, bielizna i fartuszyki dziecięce. Hotel Brühlowski. Wrotnowska. 13538

Do sprzedania garnitur czarny i meble z 5-ciu pokoiów tanio. Sienna 4, od Marszałkowskiej 4 dom. Wiadomość u rządy, stróż wskaże. 13548

Pianino czarne do sprzedania za przystępną cenę. Śliska № 16, miesz. 2. 13549

Mebie zagraniczne czarne, do sprzedania. Aleje Jerozolimskie 21, miesz. 6. 2087

Fortepian o 6½ oktawy, w dobrym stanie, do sprzedania za mierną cenę. Wiadomość: ul. Wspólna № 23 lit. A, m. 10. 13534

Interesa handl. i majątk.

Pogrzebowy zakład B. Korpaczewskiego, skład trumien i wszelkich efektów pogrzebowych. Nowy-Swiat 42. 13

Sklep wiktuałów z dystrybucją do sprzedania. Róg Siennej i Sosnowej № 4. 13502

Renomowana firma mająca obszerny magazyn swój przy przynajmniej ulicy, w największym handlowym ruchu położony, żyćce przyjął na skład fabryczny, artykuły, kurant, w komis, lub na własny rachunek, także przyjmuje się agencję lub tem podobny korzystny interes. Oferty proszę nadsyłać pod adresem R. R. poste-restante w Warszawie. 13458

Za przystępną cenę do sprzedania magle i sklep wiktuałów. Ulica Ogrodowa № 44. 13443

Sklep mydlarski z powodu wyjazdu jest do sprzedania. Chmielna 52. 13443

Magle są do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście № 36. 12724

Do sprzedania sklep dystrybucyjno-galan-teryjny, z wszelkimi urządzeniami, egzystuje lat 12. Twarda № 28, wiadom. w dystrybucji.

Do sprzedania zaraz kolonja, przy stacji Kolei Wiedeńskiej, dobrze zagospodarowana, mająca przestrzeni morgów 33. Wiadomość w zakładzie fotograficznym. Długa 20. 13460

Rs. 1,500 do wypożyczenia na 1-y N. Oferty proszę składać pod lit. M. A., w kantorze tegoż pisma. 13377

Rs. 3,700 i 5,000 potrzebne są na hypotekę. Wiadomość w kancelarii reagenta Kietlińskiego w sądzie okręgowym. 13519

Sklep jest do odstąpienia zaraz za przystępną cenę. Chmielna № 30. 13496

Restauracje, składy wódek, bawary, garnitury, do sprzedania. Ul. Wspólna № 20, mieszkania 26. 12949

Wspólnik z kapitałem 2,500 rs. do interesu handlowego, bez żadnego ryzyka, potrzebny jest. Żelazna № 34, m. 4, wejście z podwórza, od 8—11 rano i od 3—5 po południu. 13309

Sklep z kompletnym eleganciem urządzeniem, przy ulicy Nowy-Swiat, jest do odstąpienia w każdym czasie. Wiadomość u Ignacego Górskiego, Krakowskie-Przedmieście № 43. 13252

Szynk jest do odstąpienia na Nowej-Pradze № 40. 13288

Rs. 2,000 potrzeba na hypotekę zaraz po towarzystwie. Wiadomość: Stare - Miasto № 22, mieszkania 17. 13468

Magle do sprzedania. Róg Marjańskiej i Twardej № 11. 2072

Do sprzedania drzewa owocowe wyborowe, ogrodzenie i zabudowania drewniane. Zakątna № 1, róg Przyrynk. 13540

Zaraz jest do odstąpienia sklepik wiktuałów, dobrze procentujący, z powodu słabości właściciela. Pańska 52. 13505

Kawiarnia z wypiekami ciast z powodu słabości właścicieli jest do sprzedania. Wiadom. w kiosku: róg Brackiej i Chmielnej.

Lokale.

Kawalerskie mieszkania z usługą i opakiem. Królewska № 10. 2014

Późne sklepy w każdym czasie do wynajęcia, oraz mieszkania. Róg Grzybowskiej i Ciepłej № 30, gdzie kąpiele. 13466

2 lokale o 4 pokojach, przedpokoj, kuchnia, wodociąg etc., zaraz, lub od 1 Października do wynajęcia i mniejsze lokale, od ceny 5 do 10 rs. miesięcz., w domu czystym i suchym, pomiędzy ogrodem położonym, przy ulicy Prostej № 4, drugi dom od rogu Twardej. 13459

2 pokoje do wynajęcia zaraz z meblami lub bez, z usługą, na żądanie mogą być ze stołem. Pokoje bardzo ładne, pierwsze piętro od frontu. Cena przystępna. Świętokrzyska № 15, mieszkania 5. 2058

Pokój dla dwóch uczennic instytutu muzycznego, lekcje muzyki w miejscu, codziennie. Żurawia № 33, m. 7. 13430

Obszerne pomieszczenie na składy lub warsztaty, przy ulicy Senatorskiej. Wiadom.: dom rolnicy hrabiów Skarbka i Ronikiera, hotel Europejski. 2042

Lokal i rzadca. Od 1-go Października do wynajęcia 2 pokoje, alkowa, przedpokój, kuchnia, schowanko. Wynajmujący może się zająć meldunkami i nadzorem domu. Wiadomość u właściciela codziennie pomiędzy godz. 4 i 6. Smolna № 11, stróż wskaże. Pierwszeństwo mają urzędnicy. 13518

Pokój na 1-m piętrze do wynajęcia, przy ulicy Hr. Berga № 16, m. 9, nowy dom hr. Krasieńskiego. Może być na żądanie z usługą, meblami i całodziennem utrzymaniem. 2085

5 pokoiów, przedpokój, kuchnia z piwnicą, z meblami lub bez, do odstąpienia w każdym czasie za cenę przystępną. Szezygla № 3, m. 14, w bliskości cyrku. 13530

Salon o 3-ach oknach z meblami, oraz sypialny lub każdy z osobna, są do wynajęcia. Erywańska 5, mieszkania 14. 13531

2 pokoje razem lub oddzielnie do wynajęcia, z całodziennem utrzymaniem lub bez. Wiadomość: Bracka 7, stróż wskaże. 13394

Dla młodej panienci pomieszczenie, ze stołem i macierzyńską opieką, za b. umiarkowaną cenę. Sienna № 4 lit. E, m. 22. 13434

Apartament od frontu, Bracka 13, róg Alei Jerozolimskiej, 6 pokoi, salon o 3 oknach, przedpokój, kuchnia, wodociąg i wygodny od sw. Michała, za 600 rs. rocznie. 13543

5 pokoiów, balkon, alkowa, schowanko, wygodna, 2 przedpokoje, kuchnia, piwnica, góra, w b. porządnym domu, blisko Marszałkowskiej, tanio. Złota 2a. 13547

Nowy-Swiat № 19. Do wynajęcia zaraz, lub od 1 Października r. b. 6 pokoiów, alkowa, kuchnia; 5 pokoiów, alkowa, kuchnia, suchie i ciepłe.—Nowy-Swiat № 4. 8 pokoiów, kuchnia. Wszelkie lokale posiadają wodociąg, zlew i wygodę. 12998

Do wynajęcia 5, 6 pokoiów z wszelkimi wygodami, kawalerskie, pokoje, sklepy. Zielna № 31, drugi dom za Nowozielną. 13182

Wszystkimi wygodami, do wynajęcia zaraz, lub od 1 Października lokal obszerny, z 5-u pokoiów, przedpokoj, kuchnia, sypialni, wygodki za rs. 400 rocznie. Wiadomość: ulica Sienna № 4e, dom przechodni, stróż wskaże.

2 pokoje umeblowane do wynajęcia, od frontu, na 2-m piętrze. Ul. Świętokrzyska № 14, mieszkania 5. 13261

Wśród ogrodu, na 1-m piętrze 3 pokoje, przedpokój i kuchnia. Stajnie i wozownia, z mniejszymi lokalami, za niską cenę. Ogrodowa № 54. 13484

Jest do wynajęcia sklep z mieszkaniem, przy ulicy Wilezej, pod № 17G/5033, wiadomość u gospodarza. 13462

Doniesienia rozmaite.

Karpińskiego apteka. Elektoralna 35. Właściciel, galmanin, parowa fabryka wód mineralnych.

Karpiński & Leppert, Elektoralna 33. Lakierzy, farby olejne, farby drukarskie.

Pracownia sukien i okryć damskich A. Sądzińskiego, ulica Chmielna № 25, drugi dom od ulicy Marszałkowskiej. Ceny przystępne.

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia umeblowany apartament z balkonem składający się z 6-ciu pokoiów, pasażu i kuchni. Ul. Wspólna 34e, róg Marszałkowskiej, pierwsze piętro.—Tamże jest do sprzedania nowy fortepian „Blüthnera.” 13230

Opakowanie mebli, fortepianów, tanio, solidnie. Zakład opakowań, Solna 8. Makow.

Akuszerka od lat kilkunastu szczęśliwie praktykująca, przyjmuje damy przybyłe na kurację lub słabość. Dyskretna, umiarkowanie dziecięcia i sumienna opieka zapewnia się.—Ulica Przejazd № 2, drugi dom od rogu ulicy Długiej. 13512

Niemka, wiejska, z obfitym pokarmem, u akuszerki Aleksiejew. Krakowskie-Przedmieście № 12 domu, m. 9. 13516

Manki wiejskie. Ulica Pańska № 19, u akuszerki. 13528